

Proletari din toate țările, uniți-vă!

FLACARA

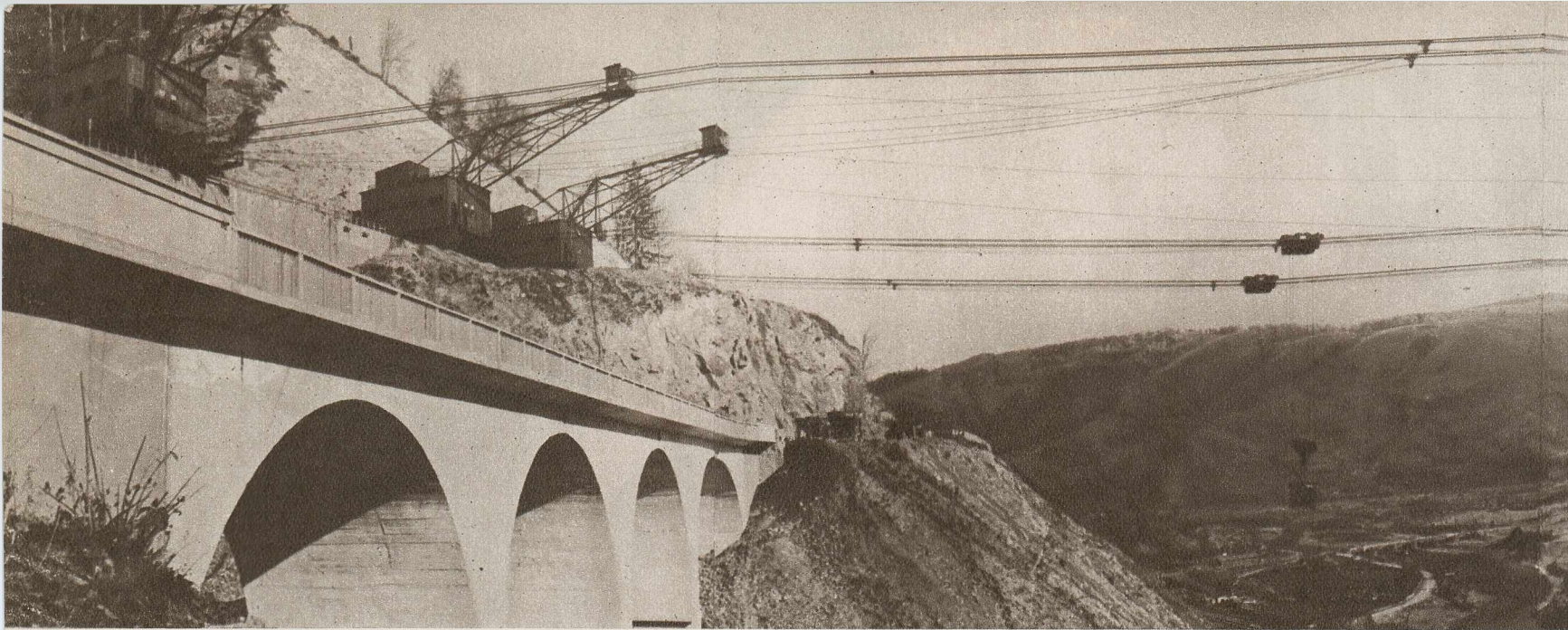
REVISTĂ SOCIAL-POLITICĂ ȘI
LITERAR-ARTISTICĂ

Nr. 14 (111)
A. VI - 6 Iul. 1957

LA ȘTRAND
Fotografie de
A. MIHAILOPOL

Biblioteca Centrală
Mun. Iași
Hunedoara-11/14

B și E P T I O I N N U E L A

În jurul meu, oamenii lucrează purtând căști ostășești de pe vremuri; din '916 mai ales. Cunoașteți modelul: în nu știu câte comune și orașele ale acestei Moldove, căștile din '916 sînt imortalizate prin monumentele consacrate eroilor primului război mondial; ceva în genul ăsta, dacă nu chiar acest model, mai oferă azi pompierii. Aci, la baraj, sînt însă frapante, în desuetudinea lor comică; băieții nu știu să le poarte și, destinându-se din cînd în cînd, după efort, le dau pe ceafă, ca pe simple pălării. Stropite de betonul pe care bena îl descarcă neconținut în batardou, pătate, ruginite de ploile a 40 de ani — căștile acestea sînt o comedie simpatică — singura, aci, pe blocurile de beton ale barajului.

Mai e și Bobik. Bobik nu e comic. Bobik e o tandrețe — singura, aci. Bobik e voinic, are o privire bună, cinstită, e atent, receptiv și calm; nimic din ceea ce vede nu-l copleșește; păstrează măsura în toate, cu sobrietate; devine exuberant numai cînd Mircea îl strigă: „Bobik, hai acasă! Bobik, după mine!” — și atunci sare ca nebun în jurul inginerului. Îl urmează peste tot, pe schele, sub schele, pe

cofraje; urmărește cu el coborîrea benei, descărcarea ei, iar cînd Mircea strigă după Cocos: „Unde e Cocos? Nu l-ați văzut pe Cocos?” atunci Bobik îl caută pe Cocos, rapid, în dreapta și-n stînga, cu privirea lui inteligentă. Bobik e singurul cîine din Dodeni care vine pe șantier — și-n Dodeni aceștia cu ulițe de 180 de pași sînt enorm de mulți cîini. Seara, Bobik vine acasă și, calm, le povestește ce a văzut; trebuie să aibă un glas plăcut, o frază plăcută.

Mă gîndesc la Bobik și la căștile ostășești pentru a mă liniști; acum zece minute am asistat la recepționarea unei lamele a „blocului șase” de pe malul drept și la betonarea ei. Nu am văzut nimic mai dur de cînd urmăresc construcția hidrocentralei; munca în puțuri, la subteran, nu mă mai impresionează, pentru că mi s-a imprimat de o mie de ori pe retină. Și pe urmă, ceea ce mărește efectul impresiilor inedite de la lamelă este faptul că totul s-a petrecut la lumina zilei, la suprafață.

O lamelă e o porțiune a unui bloc de beton.

Blocul se betonează pe stîncă și, pentru ca aderența să fie perfectă, stîncă e pregătită cu o minuțiozitate înnebunitoare: nu trebuie să existe nici o impuritate, colțurile stîncii trebuie să fie tari, ascuțite, fără moliciuni. Pînă acum mi se povestise numai despre operația aceasta. Dar înainte cu zece minute, am văzut oamenii frecînd stîncă cu perii de sîrmă, cum ai freca parchetul; apoi au spălat-o cu apă:

reportaj
de RADU COSAȘU

au furtunuri mari, cum ar fi furtunurile din marile parcuri. În timp ce frecau și spălau, inginerul Ana Petrescu, soția lui Mircea (cel cu Bobik), împreună cu Moraru, recepționarul, pipăiau centimetru cu centimetru stîncă. Cereau să „se mai ia aci”, „să se mai ia acolo” — adică cu tîrnăcopul să se curețe stîncă de straturile moi, superficiale, ca să rămîna crudă, tare, aspră. Firimiturile de stîncă se adună una cite una și urmează o nouă palpăre a stîncii. Cred că oamenii aceștia visează în somn stînci; nu există porțiune, centimetru, milimetru de stîncă scăpat ochilor, mîinilor, degetelor lor. Și cu cît se apropie clipa recepției — adică aprobarea dată de Moraru pentru betonare — uneltele se simplifică. De la proiect, dinamită și pickhamer s-a ajuns, într-o febră inevitabilă, la furtun, perie de sîrmă, ochi liber și mîna goală. E gradul exact de duritate al acestei munci titanice.

Pînă să coboare bena cu mortar (înainte de beton, se pune pe stîncă un strat de mortar), oamenii au scos din buzunarele salopetelor bucăți mari de piine și mîncă. Cad pe stîncă imaculată — doamne, ce expresie mi-a răsărit în minte! — cad pe stîncă firimituri de piine; nimeni nu le culege. Tacit se acceptă că piinea e o „impuritate” admisibilă. Piinea se amestecă cu mortarul și betonul. Firimituri de piine intră în compoziția blocului șase. E tot ce-i mai omenesc în acest bloc șase: piinea noastră cea de toate zilele.

Mă gîndesc la Bobik, la căștile ostășești și la piinea din beton — ca să mă liniștesc. Sînt departe de blocul șase; sînt în batardou, pe malul stîng; stau pe blocul 19, continui să privesc sus, pe malul celălalt, spre „șase”. Remarc pe stîncile cenușii, acolo, cățărata pe un cofraj gălbui, silueta Anei Petrescu, puloverul ei roșu; o văd mergînd pe cofraj, apoi urcînd scara de lemn, întorcîndu-se și privind de pe una din trepte; strigă, gesticulează; se întoarce pe cofraj. Lemnul cofrajului are o grosime de cîțiva centimetri — e mai îngust ca birna unui concurs de gimnastică. Ana e o femeie voinică, plină de forță, îmbujorată permanent. Mi-aduc aminte că, în clipele cît am fost și eu sus, la recepție, mi s-a plîns c-a răgușit. Nu

mi-am putut da seama. Cît timp am fost lîngă ea, sus, am urmărit-o prea puțin, copleșit de operațiile pregătitoare pentru betonare. Abia de aci, de jos și de departe, văzînd-o cum își ține echilibrul pe cofraj, refac mișcările ei din lamelă și-mi dau seama de originalitatea prezenței ei printre stîncile și scările de lemn extrem de complicate și de aspre, printre ațîția bărbați, printre strigătele artificierului-șef, prin praful dinamitărilor, sub benele pline de beton și bolovani, pe cofraje, în lamelele teribile. Glasul lui Cocos mă trezește din contemplarea puloverului roșu. Glasul lui Cocos ar trezi și morții. Cocos vorbește tare, răspicat și repede; e tînăr, scund, bine legat, deși din prima ochire zici că-l sufli; și-a aruncat pe umeri o haină balonseide, o ține într-un deget de agățătoare și pare un drumeț pe un drum de țară. Dialogul cu el e brutal, sigur, exact și simplu. Mi-aduc aminte, de pildă, că stătea în Dodeni ușă-n ușă cu un prieten al meu, Soli. Odată, într-o duminică, fiind la Soli, am auzit de la Cocos patefonul cu „Tiomnaia noci”. Sau nu... Parcă era alt cîntec... Dar n-are importanță! În orice caz, am auzit patefonul, cu un tango, și prima amintire de la Cocos e un tango auzit duminică după-amiază, într-una din barăcile evaluate ale Dodenilor.

— Tot acolo stai, Cocos? Lîngă camera unde locuia Soli?...

— M-am mutat, dom'le; mai bine.

— Ai și patefonul cu tine?...

— Patefonul ca patefonul. Principalul e că mi-am amenajat un fel de baie. Cu baie, se construiește mai bine.

Cocos mă ia cu el prin batardou. Coordonează lucrările canalului pentru abaterea Bistriței. Uit de Bobik, de căștile din '916, de piinea din beton și de puloverul Anei. Dar simplitatea explicațiilor lui v-ar încurca. Poate că de data aceasta un reporter v-ar ajuta mai eficace să înțelegeți valoarea și semnificația acestui canal. Personal, n-am văzut nimic mai substanțial la Bicaz, în decurs de un an, de cînd tot vin aci. Există o literatură blîndă despre Bistrița; peisaj, plute, măreție, forță, energie; există o altă literatură — mai recentă — plină de patetism: o vom supune, o vom înfrîna etc. etc. Canalul va înscrise o pagină mai rece, mai lucidă, străină de calofilie: oamenii vor lua, la propriu, Bistrița — depășind figura de stil și „viziunea” — și o vor pune, fără sentimentalism, unde vor vrea, unde au calculat.

Chiar și numai pe o porțiune de 250 de metri, o apă de forță, dar mai cu seamă de vanitatea și personalitatea Bistriței, va curge între maluri noi, pe un fund nou, părăsind albia aleasă și bătută timp de milenii. Va fi o dramă care, dac-ar fi să credem în comuniunea sufletească a apelor lumii, va impresiona cu siguranță Niagara. Canalul — cam de 250 de metri lungime, lat de 24 — se va afla pe actualul mal stîng, chiar între blocurile de beton „19” și „21” ale viitorului baraj. O parte din aceste blocuri

vor alcătui pereteii canalului, între care va curge, cîțiva ani, Bistrița. Desigur, blocurile „19” și „21” nu asigură lungimea canalului; ca atare, li se adaugă, în dreapta și-n stînga, pereți de beton și se construiește un fund, de asemenea betonat. „19” și „21” se mai înalță cu cîțiva metri. (La ora cînd acest reportaj va apare, apele Bistriței vor fi curgînd deja pe noua albie — N.R.)

Recitesc ultimele rînduri — și-mi dau seama că l-am imitat pe Cocos în explicații — sumare și seci. În fond, ca profani sinceri, nu ne interesează decît că Bistrița va curge pe o albă nouă, pe 250 de metri, permițînd astfel ca lucrările pentru ridicarea barajului să se extindă în vechea ei albă, pe vechiul ei fund.

Pentru că nu mai e chinul cu stîncă — operațiile, aci, pe șantierul canalului, sînt parcă mai simple decît cele de pe malul drept. Dar nu mai puțin dure. Și mai febrile. Timpul de descărcare al benei e aci de nouă minunte; pe malul drept, pentru a lăsa betonul în lamelă, sînt afectate unsprezece. Bena aduce mai cu seamă „material”, adică bolovani, lemne, materie nespecializată. Însă descărcarea bolovanilor din bena enormă e o operație năprasnică, de efect neașteptat; poți urmări cum, chiar în 1957, oamenii mai sînt impresionați de piatră. De cînd bena apare deasupra batardoului, toți se uită în jurul lor pentru a vedea ce lucruri sînt periclitare, ca și cum s-ar descărca lavă. Unul țipă:

— Roabele! Roabele, mă!

Bena coboară rapid. Strigătele se întetesc — roabele! Sînt, într-adevăr, la marginea cavitații care trebuie astupată cu bolovani, două roabe de fier. Bena a ajuns în cavitate, peste o clipă va descărca; bolovanii parcă clocotesc înăuntru. Doi băieți își fac curaj, îndemnîndu-se violent, și apucă mînerul roabelor, înfrigați, ca în preajma unei explozii; se semnalizează descărcarea. Trec cîteva secunde — nimic. Piatra clocotește realmente în benă, dar nu curge, nu se revărsă. Oamenii așteaptă cu ochi măriți o revărsare, o descărcare fluidă; numai în oțelării, în marile clipe ale așteptării oțelului topit, o secundă înaintea curgerii lui incandescente pe jgheab, am văzut asemenea scenă. Și bena are ceva din marile căldări ale oțelăriilor. Bena e astupată, de aceea bolovanii nu curg. Un om — nu știu de ce, în virtul picioarelor — se apropie de benă cu o rangă în mînă, se apleacă să constate astuparea ei, lovește scurt și fuge — nimic. Repetă mișcarea, urmărit în perfectă tăcere de toți, așezați pe cofraje, pe scările de lemn, pe pietre și pămînt. Un sunet sec, de fier, lovînd piatră — nimic. Omul se întoarce și lovește mai hotărît, de cîteva ori. Deodată, o cascadă de bolovani curge cu hurea asurzitor și toți zîmbesc, ca și cum apele Bistriței ar cădea din înălțimea barajului, gata construit. Cascada are o durată de cîteva minute; are o incandescență care arde retina și rămîne imprimată pe nervi multă vreme. Văd

Acolo unde Bistrița a fost silită să-și schimbe milenarul său curs...

prin ea un chip feciorelnic, straniu, urmărind-o de pe o scară de lemn; cînd bena se ridică goală, îl recunosc pe Scoruș, un puști de 17 ani, ajutor de electrician, un băiat fraged, cu obraji catifelati, un copil venit într-adevăr pe șantier, pe lîngă frate-său mai mare, așa cum a prezis și imaginația mea. Glumesc cu el, pe seama copilăriei sale:

— Da, da, chestia e că m-am calificat — mă respinge demn și important.

Sigur, „chestia” e că s-a calificat!

Îmi pare totuși — plîpînd cum e, ușor palid, siluetă feminină — un crin născut în vârtejul cascadei de bolovani. Ciudați, băieții aceștia liliaci — căci nu e numai Scoruș, ci și Punguță, pe malul drept, Amariei, pe malul stîng, tot ajutoți de electricieni — cum cresc cu benele deasupra capului, printre cascade de beton și bolovani, păstrînd un aer copilăros, pur și senin. Nu, Bobik nu e singura tandrețe aci, în batardou. Bobik ascultă atent discuția lui Mircea cu Cocos. Mircea îi povestește cum a întîrziat la prînz cu masa și praftura primită de la Ana:

— Cocos, ai văzut? Mi-a stat ceasul. Credeam că e unu fără douăzeci și cinci, era două, mă aștepta cu supă și trebuia să plece la recepția lamelei.

Cocos nu e alarmat de diferendul din familia Abramovici-Petrescu. Îmi explică, căutîndu-l din ochi pe Beretca, mîna lui dreaptă:

— Se lucrează pe sparte. Mircea e-n schimb de după masă, dar vine și dimineața. Țasta-i șantierul. Cojak, îl știi, șeful de brigadă, bătrînelul ăla simpatic, îl știi, vine ieri la mine: „Dom'le inginer, spune-mi, da' nu ca-n ședințe, așa, pentru mine: facem noi pînă la unu iulie abaterea?” „Dacă-ți spun, nene Cojak!” și dă-i cu convingerea. Culmea e că omul era convins dinainte și m-a luat doar la fix.

Cocos rîde: Țasta-i șantierul. Da' hai, după Beretca, că așa nu mai merge.

Beretca lucrează la planșele de beton care vor constitui fundul canalului: armături de fier, orizontale, care se umplu în mod obișnuit cu beton. Așa va fi noul fund al Bistriței, chiar și

„Gata? E-n ordine? Atunci, turnați!” — inginerul Cămințer conduce operația de betonare a unei dintre lamelele blocului 6

„Alo, alo, avem nevoie mai repede de materialele comandate!” răsună în aparat vocea inginerului Nicolae Cocos

numai pe 250 de metri. O clipă mă gîndesc ce vor găsi oamenii pe vechea albă: au curs, o dată cu Bistrița, legende ce l-au inspirat pe Sadoveanu, cîntecele plutășilor — și toate s-au depus în veșnicie, pe prundișul apei, împreună cu lucrurile zilei, cu razele soarelui și ale lunii, cu praful stîncilor dinamitate, cu strigătele Anei și ale artificierului-șef: „Ardee! Ardee!” Oamenii le vor găsi acolo pe toate — dar, ridicînd barajul, punînd beton pe stîncă peste care a curs odată Bistrița — nu le vor spulbera. Vor lăsa acolo poveștile lui Sadoveanu și strigătele artificierului-șef, cum au lăsat pîinea în lamela blocului 6. Și ele vor rămîne în veșnicie, împreună cu betonul și pîinea.

Instalatorii pregătesc din vreme rețeaua de înaltă tensiune.

Cîntece minerești

VECHILE CIOCANE*)

Trei guri de întuneric și-un clopot spînzurat
Deasupra lor, cu limba de vînt ușor mișcată...
Trei guri de întuneric rînjesc încrîncenat
Spre îndrăznețul care în preajma lor s-arată.

E primul drum în neguri subpămîntene... Ce-i
Acolo în străfunduri: argint? aur? aramă?
Sînt oare focuri negre cu albaştrii scînteii?
Sînt focuri de comoară ce ispitesc și cheamă?

Te-apropii... Pui piciorul... Și crengile tresar
Și bronzul de deasupra de vînt se înfioară...
Un pas și încă unul și-nțîiul ciocănar
În gura de-ntuneric încet, încet, coboară...

Coboară... Tot coboară... Afară s-a-nnoptat,
Și peste codrii negri încep să ardă stele...
Privește-o dată omu-ndărăt și, tulburat,
Se-ntreabă: oare arde și steaua mea cu ele?...

Tîrziu, spre miezul nopții, adîncul a tunat,
Și muntele, uriașul, a hohotit sălbatic!
Pe cerul fără margini o stea s-a tulburat
Și s-a zvîrlit în hăuri, cu plezne de jeratic...

Și clopotul în vînturi se tîngui prelung,
Și focurile negre s-au murdărit cu sînge
Și au țîșnit afară ca niște lănci ce-mpung
Albastrul nopții care peste păduri se frînge...

*) Ciocane: denumire dată în Bucovina celor
dintîi exploatari miniere.

„Hei, cine mai încearcă?” întreabă fumegînd
Trei guri de întuneric... Și clopotul deodată
S-ogoaie; va re'ncepe să vuie în curînd:
Un alt flămînd în preajma ciocanelor s-arată.

„MOLDOVA 5“

E o-nserare blîndă de iarnă. Peste munți
Aceași lună-și varsă argintul de pe umăr;
Pădurea vastă tace adînc: frunți lîngă frunți
Au dormit molizii cărunți și fără număr...

Dar liniștea nu doarme și-n subpămînt: s-aud
Burghiile cum sfarmă milenii de piatră
Și minereul negru-și începe drumul, nud...
Rănită moartea-n straturi neputincioasă latră...

Și mina larg răsună și ride-n scăpărări
De kilowați ce-aleargă spre negrele străfunduri.
Răzbat spre bogăție niște flăcăi ce ieri
Se mai jucau cu iezi și pietrele pe prunduri...

Aduceți-v-aminte de primul ciocănar
Ce nu s-a-ntors din noaptea cu focuri de aramă...
De ce dorm oare codrii în pace și răsar
Netulburate stele pe-a cerului maramă?

Nici gurile de beznă nu mai rînjesc acum?
Nici clopotul sinistru nu se-nfioară-n vînturi?...
Porniră strănepoții cu alte-armuri la drum,
Să cucerească țara de sulf de sub pămînturi...

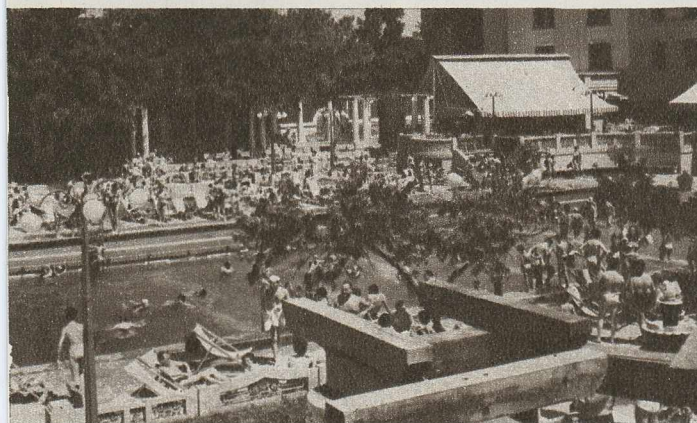
... În înserarea asta cu tot cuprinsul nins,
Cînd luna-și varsă iară argintul de pe umăr
Din șut ies ciocănarii cu vestea: Am învins!
Și anii-și pleacă fruntea, supuși și fără număr.

Dragoș Vicol

Vă amintiți?

Solar modern burghezo-
moșieresc plasat — așa
cum ne arată această fo-
tografie făcută cu două
decenii în urmă—într-unul
din cartierele muncito-
rești ale capitalei, doar
la 20 minute de centrul
asfaltat și scaldat în
neon...

LA 6 OCTOMBRIE anul acesta va fi redată Aradului „Statuia Libertății”, pe care în 1925, din motive sovietice, guvernul liberal a demolat-o și a deșus-o demontată în curtea primăriei. Monumentul acesta fusese ridicat în anul 1890 prin contribuția publică a populației române, maghiare și germane din oraș, în amintirea celor 13 generali revoluționari executați aici la 6 octombrie 1849. De o valoare artistică deosebită, statuia are impunătoarea înălțime de 18 metri. În momentul de față un grup de sculptori din Arad lucrează la reconstituirea statuii.

U.

fotocronica FLACARII

← A SOSIT în Capitală Kim Ven Zik, ambasador extraordinar și plenipotențiar al Republicii Populare Democrate Coreene la București.

Foto AGERPRES

COCHETUL STRAND „LIDO” din Capitală, al cărui bazin cu valuri artificiale constituie o atracție pentru cei ce poartă nostalgia mării...

Foto AGERPRES

←

ÎNCHIDEREA ANULUI UNIVERSITAR s-a sărbătorit într-un cadru neobișnuit. Ea avea loc la numai câteva zile după apariția Hotărârii C.C. al P.M.R. și a Consiliului de Miniștri cu privire la îmbunătățirea învățămîntului superior. Luîndu-și rămas bun de la un an de învățătură, studenții patriei noastre se angajează ca, laolaltă cu cadrele didactice, să pășească din prima zi a noului an la îndeplinirea tuturor prevederilor Hotărârii partidului și guvernului.

CHEMAREA

„Pacea va fi salvată de popoare, prin marea mișcare pentru apărarea păcii, cu condiția ca toate popoarele să știe să-și unească eforturile cu cele ale tuturor forțelor vii, ale tuturor bărbaților și femeilor din întreaga lume cărora le este scumpă pacea“.

(Din Rezoluția aprobată de Comisia pentru problema stabilirii încordării și problemelor legate de aceasta).

← Grandiosul miting din capitala Ceylonului a constituit o mare demonstrație a hotărârii de luptă a popoarelor Asiei și Africii și Americii și Europei, pentru apărarea păcii în întreaga lume.

POPOARELE

↑ În Prezidiu au luat loc militanți de frunte ai mișcării mondiale a partizanilor păcii, ca S. Kitchlew (India), Go Mo-jo (R. P. Chineză) și alții.

Cu pancarte și stegulețe, în sunetul tobelor ceyloneze, mii de localnici se îndreaptă spre Piața Independenței din Colombo, spre a lua parte la mitingul pentru apărarea păcii. →

402 delegați din 74 de țări au dezbătut la sesiunea Consiliului Mondial al Păcii cele mai arzătoare probleme care frământă popoarele, cerînd „în numele a tot ce este sfînt pentru omenire“:

- Încetarea experiențelor cu bomba A și H.
- Dezarmarea.
- Curmarea războiului din Algeria.
- Menținerea păcii în Orientul Apropiat și Mijlociu.
- Renunțarea la forță în rezolvarea problemelor litigioase.
- Slăbirea încordării internaționale.
- Coexistență pașnică.

La sesiunea de la Colombo au participat membri ai guvernelor și parlamentelor, reprezentanți ai cercurilor de afaceri și ai diferitelor culte religioase, oameni de știință și artă, gospodine, activiști sindicalii... În fotografie: un aspect din timpul lucrărilor sesiunii.

Delegația mișcării pentru pace din țara noastră, la sesiunea de la Colombo. ↓

LUAȚI SEAMA, DOMNILORI

Am văzut nu demult, într-un jurnal cinematografic, oameni adăpostindu-se de ploaie. Părea o ploaie de vară ca oricare alta, răpînd puternic; oamenii se ascundeau sub ștreșini, în ganguri. Dar oamenii erau japonezi și vocea erainiceei a căpătat deodată un accent straniu: „În Japonia toate ploile sînt radioactive“. Nu de simple picături de ploaie se adăposteau japonezii cîteva zile după exploziile experimentale engleze în Pacific...

A fost o vreme cînd, organizînd explozii atomice la mari depărtări de reședințele lor, oamenii de stat apuseni puteau merge apoi liniștiți în ploaie, apărați doar de o simplă umbrelă. Dar n-a trecut mult și savanții au avertizat: radioactivitatea se răspîndește în atmosferă, se împrășteie, nu ține seama de poligoane, de zone interzise, de hotare. Radioactivitatea se poate întoarce împotriva celor ce o produc...

E tocmai ceea ce ilustrează desenul unui caricaturist francez, reprodus alături: poți declanșa liniștit explozia, dar nu poți rămîne liniștit multă vreme după aceea. Nu

demult, în Nevada a avut loc o explozie atomică. Totul părea în ordine. Experții Pentagonului își frecau mîinile de satisfacție. Dar a început să bată vîntul. Un vînt nici prea încet, nici prea puternic. Avea un singur neajuns: era un vînt neprevăzut. N-a trecut mult și la sute de kilometri depărtare a început să cadă cenușă radioactivă. Contoarele de control au dat alarma. S-a stîrnit o panică în toată regula printre cei ce asistau la „desfășurarea“ ciupercii atomice. Militarii, tehnicienii și toți oficialii americani s-au grăbit s-o ia din loc, cu sufletul la gură. Pulberea morții amenința să-i atingă și pe ei.

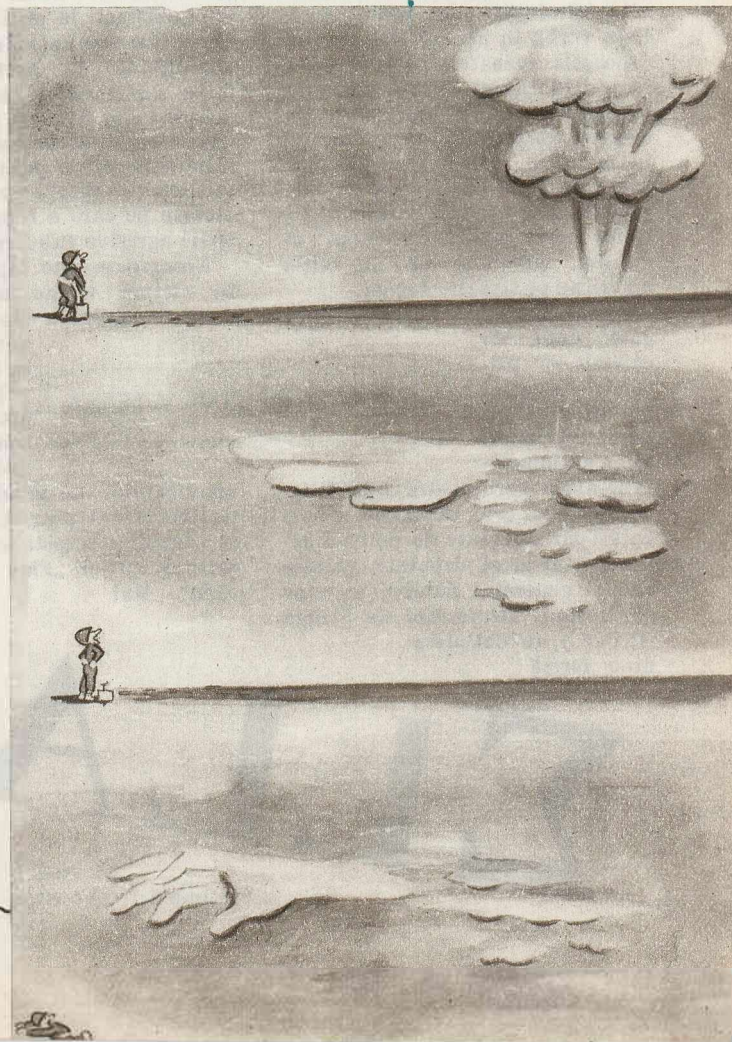
Știrile despre creșterea radioactivității în atmosferă provoacă pretutindeni indignare legitimă. Oamenii se întrebă: de ce? De ce nu se ajunge la o înțelegere pentru interzicerea experiențelor atomice? De ce nu încetează otrăvirea atmosferei? De ce nu sînt ascultate propunerile U.R.S.S.?

Întrebările ajung firește și la urechile conducătorilor occidentali. Numai că ei preferă să răspundă în felul lor..., lansînd brașoave des-

pre așa-zisa „bombă curată“, care cîcă nu mai produce radioactivitate, e blindă ca un porumbel, inofensivă ca un pahar de coca-cola, avantaajoasă ca o afacere de bursă. Privind desenul avertisment de alături, fabrican-

ții de arme atomice ar face bine totuși să se gîndească: nu în „bombe curate“ le stă propria salvare, ci în renunțarea la planurile lor murdare.

Radu ȚIULESCU

Două fapte au reținut cu deosebire atenția opiniei publice grecești în ultimele săptămâni, stîrnind vii frămîntări în toată țara. Este vorba în primul rînd de furtunoasele dezbateri parlamentare, în cadrul cărora — în ciuda unei opoziții puternice — ministrul de externe al Greciei s-a pronunțat în favoarea „doctrinei Eisenhower”, iar în al doilea rînd de asasinarea generalului Sarafis printr-un foarte suspect „accident” de mașină, provocat de un ofițer american pe străzile Atenei.

Aceste fapte, în aparență nelegate unul de celălalt, au prilejuit o nouă și puternică răbufnire a sentimentelor antiamericane ale poporului străvechii Ellade. În cursul celor cinci zile de dezbateri parlamentare de politică externă, numeroși deputați, printre care și generalul Sarafis, secretar al Uniunii Democratice de Stînga (E.D.A.), au luat atitudine fermă

împotriva „doctrinei Eisenhower”, apărînd curajos cauza independenței Greciei. De altfel generalul patriot asasinat de militarul yankeu Mussali se pronunțase doar cu cîteva zile înainte de „accident” împotriva instalării de baze militare atomice ale S.U.A. pe teritoriul Greciei și denunțase, printr-un fulminant articol publicat în ziarul atenian „Avghi”, primejdia de moarte pe care o reprezintă uneltirile agresive sub firma N.A.T.O.

Numeroase alte fapte petrecute în ultima vreme marchează o creștere vădită a stării de spirit antiamericane în Ellada.

Tocmai despre aceste sentimente profund ostile prezenței

americanilor pe pămîntul însetat de libertate al patriei mele vreau să vorbesc în această scrisoare adresată cititorilor „Flacării”. Mai

semnificative pentru actuala stare de spirit a poporului nostru.

Vă este cunoscut, desigur, că și la noi militarii americani comit fără delegeți, rămînd în imensa lor majoritate nepedepsiți, deoarece ei fac uz din plin, și de obicei în chip cu totul arbitrar, de dreptul de exterritorialitate. De altfel, după cum o arată și un raport publicat recent, al șefului procuraturii militare a S.U.A., generalul maior Hicman, numai în cursul unui singur an, 14.394 militari americani au fost acuzați de încălcarea legilor statelor străine. Dintre aceștia doar... 88 au fost pedepsiți.

Dar în țara noastră — și, desigur, în multe alte țări înrobite de yankei — a început să se facă tot mai mult simțită o altă justiție decît cea oficială, o justiție fără togă și fără reguli de procedură.

mai ales de cînd S.U.A. intenționează să instaleze aci baze atomice. Nimeni n-a întrebat însă vreodată pe insulari dacă sînt sau nu de acord cu prezența americanilor și a tunurilor atomice.

Despre crețani se știe în schimb că sînt voinici, curajoși și iubitori de libertate. Marele Hugo a zugrăvit într-una din poeziile sale figura eroică a unui copil crețan care cerea și el praf de pușcă și gloanțe pentru a lupta împotriva cotropitorilor străini. Dar imperialiștii americani nu știu sau se prefac că nu știu nimic despre tradițiile glorioase ale acestui popor. Demnitatea umană și mîndria națională a popoarelor sînt pentru soldații yankei amă-

SCRISOARE DIN ATENA

ELLADA ANTI

dar în schimb dreaptă și oficace.

precis, vreau să redau aci cîteva întîmplări pe care le consider

Insula Creta, ca și alte pămînturi grecești, reprezintă pentru americani un deosebit punct de atracție,

nunte nefinsemnate. Ei au mulți bani și sînt convinși că de aceea își pot permite orice...

Așa gîndeau desigur și cei cîțiva marinari americani, beți și aroganți, care și-au făcut apariția într-una din zilele acestei primăveri în cafeneaua bătrînelui Bri-

Tineretul grec în primele rinduri ale luptei pentru apărarea libertății și independenței patriei.

ceakis, din satul cretan Sternes.

— Uite bani și du-te de ne cumpără țigări — strigă unul dintre marinari la bătrîn, după ce-i azvîrli un dolar.

Dîndu-și seama că huliganii în uniformă voiau să scape de el, pentru ca apoi să poată batjocori în voie cele trei nepoate ale sale, bătrînul refuză categoric: „Nu mă tuc nicăieri!”

— Ai să te duci! Noi sîntem stăpîni aici! — strigară înfuriați americanii. Și cum Briceakis nu se lăsă înduplecat, tăbărîra asupra lui, lovindu-l la nimereală cu pumnii și cu picioarele.

Nepoatele bătrînului nu erau însă numai frumoase. Erau și curajoase. Ele au sărit în ajutorul bătrînului și, după ce au dat alarmă în sat, împreună cu cîțiva vecini le-au administrat marinariilor o asemenea bătaie zdravănă, încît aceștia au trebuit să fie transportați de urgență la spital.

Acestea sînt faptele; dar ceea ce e mai important e că nu s-a găsit nici un grec care să nu fi primit cu satisfacție lecția dată huliganilor, de cele trei fete. Mai mult. Comportarea demnă a fetelor din Sternes a constituit un exemplu, care a găsit un puternic ecou în întreaga Grecia. Urmînd pilda lor, alți patrioți greci au trecut la acțiuni anti americane asemănătoare.

... În centrul Atenei se află strada Corais. Dintr-un bar situat în această stradă au ieșit într-o noapte două doamne însoțite de un căpitan grec în uniformă și un civil — fost ofițer, acum invalid. Cînd să urce în mașină, doi militari americani se apropiară de cele două femei, propunîndu-le cu nerușinare să-i însoțească; și, ca să le „convingă”, ei se băteau cu palma peste buznarul de la piept, în semn că au dolari... Indignați, însoțitorii celor două femei au protestat și au chemat poliția. Atît le-a trebuit americanilor, care au și tăbărît pe invalid, necutezînd totuși să se atingă de ofițerul grec. Dar, ca și la Sternes, americanii au mîncat și de data aceasta o bătaie soră cu moartea...

sub presiunea stării de spirit populare — a intervenit de îndată și, lăsînd la o parte orice reticență față de „stăpîni” yankei, i-a pus pe fugă, silindu-i să se arunce, cu arme cu tot, în mare.

Firește, toate acestea sînt trecute sub tăcere de rapoartele procuraturii militare americane. Căci, de parte de a fi întimplări izolate sau mici răfuiele locale, ele constituie răbufniri violente ale anti americanismului în Grecia. În legătură cu aceasta ar mai fi semnificativ de amintit faptul petrecut chiar în Atena, cu prilejul recentei sărbătoriri a Zilei naționale a Greciei. În timp ce în fața tribunei avea loc parada oficială, un numeros grup de manifestați au oprit o limuzină ce purta inscripția distinctivă XA (Xeni Apostoli — Corpul Diplomatic n.r.) și au huiduit pe americanii ce se aflau înăuntru. Apoi manifestații au distrus un auto-

Cum se explică valul de anti americanism ce a cuprins întreaga Grecia? Corespondentul permanent al ziarului „Le Monde” la Atena, Marc Marceau, declară că nu este dumirit cum se face că, deși au cheltuit două miliarde de dolari în cadrul „doctrinei Truman”, americanii nu mai sînt stăpîni pe situația din Grecia și că, dimpotrivă, și-au atras ura întregului popor grec. Explicația există totuși.

La început și noi, grecii, am fost amăgiți; ni se promitea marea și sarea.

„Va sosi veacul lui Pericle, vom mîncea cu toții din linguri de aur” scria în urmă cu zece ani ziarul pro american „Kathimerini”. Dar viața verifică toate promisiunile. Și viața ne-a dovedit ce înseamnă „ajutor american”, ce înseamnă

Zeci de mii de atenieni au ieșit în stradă pentru a lua parte la funerațiile generalului Sarafis, asasinat de ofițerul american Mussall. Inmormintarea s-a transformat într-un viguros protest împotriva nelegiurilor americane. Sus: fotografia generalului Sarafis.

numai că nu ne sînt prieteni, ci că sînt dușmani sadea ai Greciei, atît în problema Ciprului, cît și în ce privește dezvoltarea în general a economiei noastre naționale. Pînă și același ziar „Kathimerini” a ajuns să scrie acum cu indignare vădită: „Noi acceptăm ploaia de aur ca pe o binecuvîntare, pe cînd

AMERICANĂ

Acest fel popular de a face „justiție” i-a molipsit pînă și pe polițiștii greci. Cînd, acum cîtăva vreme, patru marinari americani de la baza militară Gurnes din Creta au moleslat un chelner și o cîntăreață dintr-un bar, poliția portuară —

de IANIS THEODORIDIS

sim din N.A.T.O.! Americani, cărați-vă acasă!...”

dolarii au fost în fapt un blestem. Și aceasta în primul rînd pentru

N.A.T.O. Iar acei care la început au putut fi induși în eroare și-au dat curînd seama că „aliații” nu

O viguroasă demonstrație anti americană a tineretului atenian.

că au generat descompunerea, au dezbinat pe greci, împărțindu-i în... asupritori și nedreptățiți... au contribuit la sporirea contradicțiilor între săraci și bogați. Imprumuturile pe care ni le-au acordat Statele Unite după eliberarea țării de sub ocupația fascistă și, în general, protecția marilor noștri aliați au transformat Grecia în cel mai mizerabil protectorat din lume“.

Pe cât de reale sînt constatările ziarului „Kathimerini“, pe atît de adevărat este că Ellada și fiii ei curajoși refuză să suporte mai departe dominația S.U.A., a cărei cea mai proaspătă expresie este „doctrina Eisenhower“.

Cei mai în măsură să știe acest lucru sînt înșiși militarii și civilii americani aflați pe teritoriul țării noastre, care sînt înconjuțați de ura unui întreg popor.

În țara aceasta străveche, unde de-a lungul veacurilor s-a vărsat atîta sînge pentru libertate și demnitate națională, miliardele de dolari, baionetele și „doctrinile“ imperialiste devin tot mai nepuțincioase.

O dovadă a „simpatiei“ ce o nutrește poporul grec față de imperialiștii americani: sediul Oficiului de Informații american din capitala Greciei devastat de manifestații...

AMEDIKANIKH THE UNITED STATES

Ciocniri între poliție și manifestații, în timpul unei demonstrații antiamericaniste la Atena.

La ceas de rugă? de L. Sebastian

Îmi amintesc. Revăd drumeagurile nisipoase, înguste, de pe marginea șanțurilor de irigație ce împrejmuesc străvechiul oraș Samarkand, unde doarme de 550 de ani vestitul Tamerlan. Nisipul arde sub soarele torid. Chiar la ceasul violet al amurgului. Pe un drumeag din acestea, lipsit de umbră, am întîlnit un bătrîn uzbec cu barba albă ca vata, barbă rotundă, scurtă și creafă. Straietele îi erau și ele albe, cum sînt iile lui noi. Numai obrazul și mîinile, pentru contrast, erau arămii. În mijlocul drumeagului, după ce s-a uitat bine la scările ce cobora la orizont, bătrînul s-a lăsat în genunchi, pe nisipul arzător. Apoi s-a înclinat și și-a lipit fruntea de pămînt. Totul a durat vreo două minute. Bătrînul s-a ridicat de la pămînt și și-a văzut de drum. Își făcuse ruga de seară. Așa e legea lui Mohamed: unde te-ar surprinde ceasul rugăciunii, lași totul și te rogi.

Mă uit la fotografia pe care o vedeți și dumneavoastră. Sus, cerul e imaculat și, desigur, torid. Jos, nisipul — de asemenea fierbinte și alb. O mulțime de oameni, tineri și bătrîni (se vede bine că fotografia n-a cuprins tot grupul, care-i mult mai mare) au căzut în genunchi. Privind de aproape, vezi că oamenii sînt musulmani. Cîțiva poartă tradiționalul fes. Fără îndoială că i-a surprins, pe drum, ceasul rugăciunii.

Toate bune, dar ce caută acolo atîția militari francezi? E limpede. Nu e vorba de nici o rugă... Ne aflăm la vreo 200 de kilometri de Alger, aproape de baza aeriană Paul Cazelles, într-un lagăr de concentrare improvizat. „Mahomedanii în rugăciune“ sînt, de fapt, niște

algerieni care — nu încap în doială — suspină după libertate, după independența patriei lor; ei n-au apucat încă să întreprindă vreo acțiune și, totuși, pentru autoritățile franceze, sînt „suspecti“. Ingenunchierea asta în masă n-are nimic din pioșenia unei rugi. E o ingenunchiere comandată, silită, cu arma la spate. Și nu e vorba ca oamenii să stea așa, cu genunchii lipiți de nisipul fierbinte, cel mult două minute. Nu. Vor sta așa ceasuri întregi. Fiindcă fiecare „suspect“ așteaptă, în poziția asta dureroasă, să fie percheziționat.

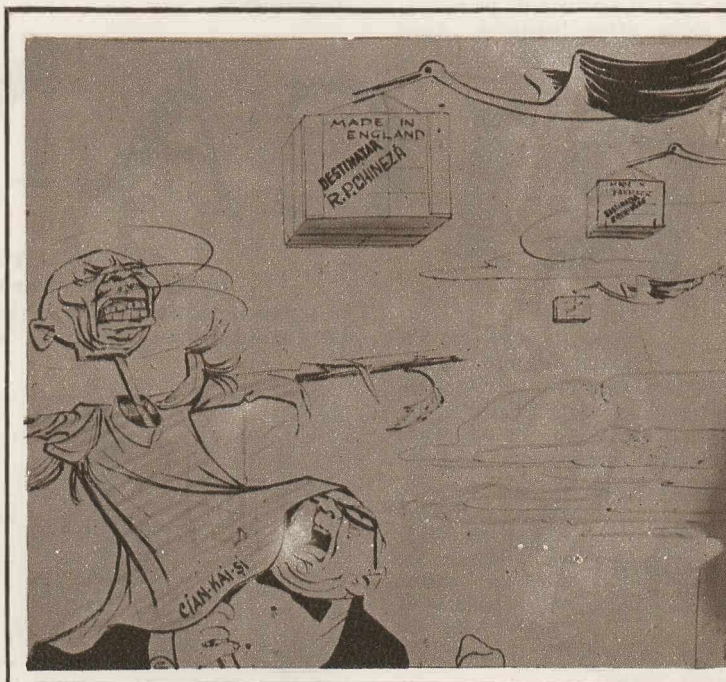
E un mic, palid, neînsemnat aspect al celor ce se întîmplă în Algeria azi. Dar el evocă pe celelalte. De pildă, masacrele de la Melouza. Sau un bilanț recent: 300.000 de algerieni uciși și 125.000 aruncați în închisori și lagăre de concentrare. Sau unele sate rase de pe fața pămîntului, asemeni unui Lidice cri Oradour. Sau mentalitatea bestială a unor militari francezi, cum ar fi generalul Aumérân, fost deputat în Adunarea Națională, care a semnat un articol în „L'Information“,

în care își exprima în limba lui Voltaire „son regret“ că n-au fost executați absolut toți cei 704 algerieni de curînd condamnați la moarte. Etc. Etc.

Dar să nu credeți că numai fotografia de acum mi-a adus aminte de bătrînul evlavios și de Samarkand. O, nu! Mi le-a mai amintit și o broșură oficială a armatei franceze, care expune soldaților cele mai bune metode de „pacificare“ a Algeriei. După ce definește la pagina 33: „Inflăcărare, interes, teroare, iată cele trei motoare umane principale pe care le pune în joc războiul psihologic“, broșura evocă o figură istorică tocmai à propos: „Cînd Gingis Han a străbătut Pamirul cu cavalerii lui mongoli, cel dintîi oraș ce i-a ieșit în cale a fost Samarkand. Orașul acesta, perlă a Orientului musulman, ale cărui universități erau celebre în lumea întreagă, a fost trecut prin sabie, și ceea ce fusese un centru uman atît de important s-a prefăcut într-un pustiu“.

Urmași ai lui Rabelais și Montaigne își iau, azi, ca exemplu pe Gingis Han. Alte comentarii sînt de prisos...

INSCRIȚIE LA O FOTOGRAFIE

La instigația S.U.A., Cian Kai-și a amenințat țările care nu vor respecta embargo-ul, că va opri transporturile spre R. P. Chineză.

CARICATURA SĂPTĂ

CIAN KAI-ȘI CEL „TERIBIL“

Desen de Cik DAMADIAN

Scrisoarea

de Marek HLASKO

MAREK HLASKO aparține tinerei generații de scriitori din Republica Populară Polonă. Nu are decât 25 de ani dar volumul său „Primul pas în nori” a fost apreciat de critica poloneză drept unul din cele mai re-

marcabile debuturi literare, de după cel de-al doilea război mondial, din țara prietenă. Unii critici consideră opera tinărului scriitor drept „glasul generației sale”.

Așteptam o scrisoare. Nimeni nu mi-a scris vreodată un rând măcar; nu am nici o cunoștință, nici o ființă apropiată, nici aici, nici altunde, nicăieri în lume. Sînt un bătrîn singuratic. Ei, și! — gîndeam adesea — doar nu este neapărat nevoie ca fiecare om să aibă pe cineva apropiat; ba chiar e firesc să trăiești singur. Și apoi, oamenii singuratici își au și ei rostul lor pe lume: să-i facă pe ceilalți să înțeleagă toate vicisitudinile singurătății și s-o evite astfel. Dar, în ciuda unor asemenea gînduri, eu așteptam o scrisoare. Știam prea bine că n-o s-o primesc niciodată. Dar că nimănui pe lumea asta nu-i va veni în gînd să-mi scrie — asta mi se părea cu neputință. Ființele cele mai nefericite nu cuprind cu gîndul proporțiile nefericirii lor și-si caută mereu o supapă de siguranță. Cu noi, singuraticii, se întîmplă cam la fel: avem nevoie de o ferăstrucică la care, venicnic, așteptăm să apară cineva. În ce mă privește, eu așteptam o scrisoare.

Locuiam o cameră caraghios de mică într-un bătrîn imobil de la marginea orașului. Era o casă cu pereți suri și trepte tocite, cu o curte plină de băltoace verzui. Pe acoperiș, copiii instalaseră niște porumbare; băiețandrii alergau toată ziua pe afară, jucînd eternul „hoții și vardiștii”; fetițele săreau coarda sau jucau șotron; în zilele de vară cite-un motan rotofei moțăia la soare.

În atmosfera locurilor acestora plutea în permanență un invariabil miros de varză gătită și de rufe ude. Din cînd în cînd, portarul imobilului se îmbăta și se pornea să-i zică din acordeon; copiii se adunau atunci roată în jurul lui și-i admirau degetele gonind agile pe clape, iar tapițerul cel pleșuv apărea la fereastră și se ruga: „František, cîntă «Clarisa»”. Portarul, cu privirea grea de jale, începea atunci să cînte tangoul acela ciudat și plin de nostalgie.

Aici ziua începea devreme; jumătate din locatarii imobilului lucrau la uzina metalurgică din apropiere și, începînd de la ora cinci dimineața, îi puteai auzi bocănînd pe scări; la ora șapte, cei doi croitori își porneau mașinile de cusut; cu vocea lui de bas, pantofarul începea să-și injure calfa, un tînăr cu obraji roșii și urechile semănînd în chip ciudat cu niște lilieci; pantofarul spunea despre el că ar fi odrasla lepădată a unui cretin și a unei tirfe; din atelierul tapițerului se auzea zgomotul ciocanelor; înaintea garajului se opreau primele taximetre, iar portarul, căscînd somnoros și săltîndu-și nădragii de la brăcinar, apărea în curte cu un tîrn învechit. Într-adevăr, viața, prin locurile acestea, nu prea avea multă varietate.

Către amiază își făcea apariția domnul Golebiovski, poștașul; la această oră, covoarele erau deja scuturate, gospodinele trebăluiau prin odăi, cîntînd, iar prin ferestre răbufnea mirosul bucatelor pregătite pentru prînz. Pîndeam de departe sosirea poștașului pe bicicleta lui rablagită; țîntînd ghidonul cu o mină, cu cealaltă își scotea scrisorile din tașca enormă. Atunci coborau cu toții în curte — factorul, ca și mine, era un om în vîrstă și i-ar fi fost greu să urce atîtea rînduri de scări. Își punea ochelarii și citea:

- Siemiatkowski!
- Jaszczyk!
- Malinowska!

Cei numiți își luau scrisorile și se depărtau.

Întrebam:

- Pentru mine, nimic?
- Nu — răspundea factorul. Azi, nimic. Poate mîine.

— Mai căutați, vă rog. Uneori, știți, se mai uită. Ți se pare că nu mai e nimic și deodată te trezești că mai e ceva. Credeți-mă, zău, se întîmplă. Mai căutați un pic.

Poștașul își răscolea toată tașca, deși pe mutra lui se citea mai mult decît îndoială. Cerceta îndelung și apoi spunea:

Ilustrație de Nelly GRIGORIU

— Nu, pentru astăzi nu aveți nici o scrisoare. Poate că mîine. Așteptați o scrisoare, da?

— Desigur — răspundeam. Desigur că aștept. Trebuie să-mi scrie cineva. Cineva care trăiește departe de aici. Știți, cînd ești departe...

— Firește — replica factorul. Și eu am rude care locuiesc departe, nici nu vă închipuiți cît de departe. Ei, ce să-i faci? Trebuie să așteptați. Scrisoarea va veni, probabil, mîine.

— Am să aștept — spuneam. Va veni cu siguranță. Numai să fii atent, te rog, nu cumva să se rătăcească. Am să aștept.

— Așa, așa. Totdeauna noutățile trebuie așteptate.

Saluta și pleca.

Ne vedeam zilnic; ne-am văzut ani de-a rîndul. Vara, sosea transpirat, suflînd ca o locomotivă; iarna, mustața lui impunătoare era acoperită de promoroacă; toamna, arăta mohorit și posac, murat de ploaie, cu bicicleta plină de noroi și pete de rugină; primăvara, era printre primii care-și dezbumba cămașa, făcînd să iasă la iveală pieptu-i puternic, acoperit de păr cărunt, țepos.

Trecuseră multe primăveri, calfa pantofarului se căsătorise, plecase de la meșter, iar acum se auzea peste șapte străzi glasul lui gros înjurând ucenicul; băieții care se jucaseră cândva „de-a hoții și vardiștii” își făceau acum armata și trimiteau, de pe acolo pe unde se aflau, răvașe scurte și scrise anapoda, fetițelor care încetaseră să mai sară coarda și care acum se îmbrăcau cu rochii înflorate și răspundeau obraznic mamelor lor: „Dar ce, tu mi-ai cerut părerea înainte de a te mărita?... Păi, atunci!...” Portarul asurzise și se încurca teribil încercând să cînte la acordeon ciudatul lui tango. În ce mă privește, eu continuam să întreb:

— Este vreo scrisoare pentru mine?

— Nu, domnule — răspundea poștașul. Azi n-aveți nimic. Mline, desigur.

— V-ați uitat bine? — întrebam.

Puțin supărat, poștașul îmi răspundea:

— Eu mă uit totdeauna bine, domnule. Trebuie să mai așteptați.

— Negreșit! Am să aștept. Scrisorile trebuie așteptate. Mai ales când vin de departe. Uneori trebuie să le aștepti timp îndelungat.

Eram tare amărit; mi-era ciudă pe toți locatarii casei cărora le veneau scrisori, uram mutrele lor vesele în clipa în care-și primeau plicurile din mîinile factorului. Mi se părea că frazele închise în plicurile acelea mi se furaseră pur și simplu, că mie mi se cuveneau, că eu trebuia să le citesc, să plîng sau să rîd, și că doar ghinionul făcea ca ele să ajungă mereu în alte mîini. Îmi forțam memoria în legătură cu oamenii cunoscuți cândva. În închipuirea mea reînviau vechi prietenii sau scurte întâlniri cu oameni ale căror trăsături au dispărut de mult din amintire. Mă purtau gândurile la o femeie pe care o iubisem la douăzeci de ani. Zile întregi îmi stăruia în gînd amintirea vreunui individ cu care avusesem legături de prietenie. Îmi închipuiam că tocmai omul ăla îmi va scrie. Ajunsesem chiar la tulburătoarea certitudine că, azi, mîine, voi primi o scrisoare de la el; retrăiam în gînd clipele, bune sau rele, petrecute împreună: dispute, plimbări, discuții de miez de noapte, controverse, confidențe; din trecutul îndepărtat, smulgeam amintirea gesturilor sale, a cuvintelor și zimbetelor. Și știam că el, numai el, îmi va scrie odată. Cîteva zile de-a rîndul am trăit astfel; apoi mi-am amintit că omul murise de mai mulți ani și că eu însumi zvîrlisem un pumn de țărîniș peste sicriul lui.

Ei, da! Mi se furau scrisorile și se dădeau altora; o simțeam. Sînt un om bătrîn și în fiecare dimineață, puțin mirat, salut răsăritul soarelui; știu prea bine că sîrșitul mi-e pe aproape; știam că, dacă, în sîrșit, am să primesc o scrisoare, n-am să mor ca un singuratic.

Da, îi uram pe toți cei ce primeau scrisori; aveam sentimentul omului care privește neputincios la fericirea altuia, neîmpărtășită; era un sentiment penibil, un fel de amestec de dragoste și ură.

„Ce dumnezeu or fi făcînd ei cu scrisorile astea? — gîndeam. Și, în general, la ce le-or fi trebuind scrisori? Au cămine, copii, oameni în jur — pe cînd eu, eu n-aștept decît o scrisoare”.

Ajunsesem să-i știu aproape pe toți locatarii care primeau scrisori și de unde soseau ele. Știam că tînașă aceea roșcată, care stătea adesea pe balcon și citea, primea scrisori de la logodnicul aflat într-un oraș îndepărtat. Logodnicul trimitea scrisori în plicuri albastre; pe scrisoare erau desenate ici-colo niște cerculețe, indicînd locurile pe care el și-a pus buzele în chip de sărut; tînașă ducea scrisoarea la gură, surzînd fericită. Bătrînul năbădăios de la primul etaj, contabil de meserie, care toată ziua de duminică se plimba în izmene prin casă, primea scrisori de la frate-său, tot contabil; nu-și scriau decît despre meseria lor. Bătrînica aceea curățică primea scrisori de la fiu-său, soldat; nu vedea bine și i le citeam eu, în timp ce ea, lăcrimînd ușor, îmi arăta poza feciorului. Era un flăcău înalt și frumos, iar bătrînica era tare amărită că acolo, la cazarmă, i-au tuns părul fără ca ea să fi putut adăuga cîteva bucle la colecția sîrșină cu duioșie din anii copilăriei lui.

Numai mie nu-mi scria nimeni. Întrebam:

— Aveți ceva pentru mine?

— Nu — răspundea poștașul. Astăzi, nimic. Poate mline. Răbdare.

Pînă la urmă am băgat de seamă că poștașul mă ocolește. Evita să mă privească, răspundea fără chef la toate întrebările mele, își lua „la-revedere” în grabă.

Nu pricepeam ce se întîmplă și mă înspăimîntai: poștașul era singurul om pe lume care putea să-mi aducă speranțe. Nu știam de unde vine răceala lui și mă temeam să-l mai privesc. N-am știut nimic pînă într-o zi, cînd, din întîmplare, am surprins o discuție dintre el și o femeie din curte. El spunea:

— Mi-e tare greu să mă uit la omul ăsta. Așteaptă o scrisoare de și-a pierdut orice răbdare. Iar eu, eu nu-i pot da nici o speranță. Nici nu știu ce înseamnă să nu poți da cuiva o speranță. E mai rău decît dacă l-ai orbi sau l-ai ucide. Știu că el așteaptă ceva și tocmai de la mine. Mi-e greu să-i vorbesc; nu mai pot. Nici nu știu de ce mai trăiesc, dacă nu pot da cuiva un pic de speranță.

După cîteva zile poștașul mi-aduse o scrisoare.

În ziua aceea pedala ca un ieșit din minți, hurducat de caldarîmul stricat al străzii noastre; strigîndu-mă de departe și înlăturîndu-i brutal pe ceilalți, îmi întinse scrisoarea. Apoi, scoțînd din tașcă o sticlă de vin, mi-o dădu spunînd:

— Luați sticla asta! Am cumpărat-o ca s-o bem împreună în ziua în care veți primi o scrisoare. Am să vin la dumneavoastră deseară, după lucru, și-o să bem un păhărel. E un vin vechi, bun. Dar de ce plîngeți?

— La naiba! — spusei. La naiba. Nu știți cum e cînd aștepti multă vreme o scrisoare?

Desfăcui plicul. Mult timp am privit, fără să pot descifra rîndurile tremurătoare. În sîrșit citii:

„Nu rupe lanțul fericirii. Recopiază această scrisoare în zece exemplare și trimite-le prietenilor. În fiecare plic pune și cîte doi zloți. Nu rupe lanțul fericirii...”

Mîinile îmi căzură fără putere și privii prost spre poștaș.

— Principalul — spuse el — e că o aveți. Asta-i cel mai important. Cum termin, vin la dumneavoastră.

Încăleacă pe bicicletă și se duse.

În romînește de E. DASCĂIU

Notăm...

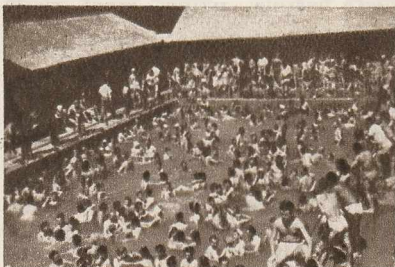
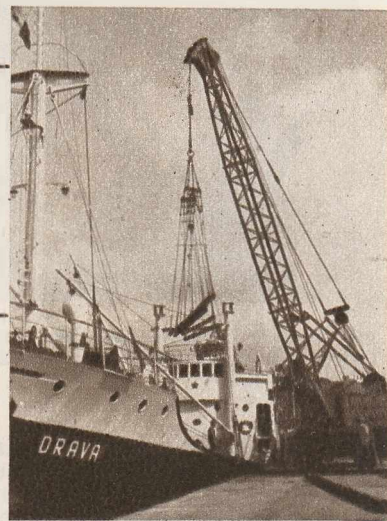

Y O 6 KBA TRANSMITE...

Peste cîteva minute, cei cincî tineri din fotografie vor sta de vorbă pe calea undelor cu alți tineri din tînuturi îndepărtate. Elevi ai Școlii medii maghiare din Orașul Stalin, ei au construit postul de radio Y O 6 KBA.

EXPORT DE UTILAJ PETROLIFER PENTRU INDIA

Continuă exportul de utilaj românesc pentru exploatarea petrolifere din India: la Constanța, vasul iugoslav „Drava” a încărcat 9 vagoane cu țevi de forare.

BĂILE „VICTORIA-9 MAI” ÎN PLIN SEZON

Sute de oameni, nu numai din cel veniți la cură sau odihnă în stațiune, ci și locuitorii ai Orașului, sînt zilnic atrași de miraculoasa apă termală a băilor „Victoria-9 Mai”.

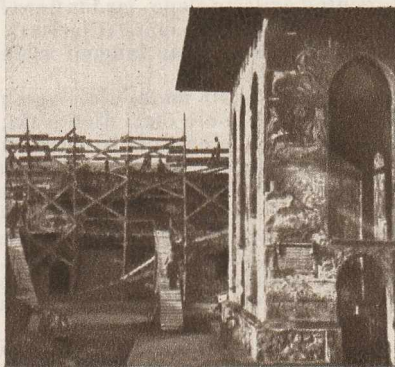

PENTRU FOȘTII NOMAZI

La Rîmnicul Vilcea a apărut o stradă nouă, cu locuințe construite pentru familiile țigantilor, foști nomazi. Zeci de familii s-au mutat din corturi în case noi.

RESTAURARE

La mănăstirea „Moldovița”, construită de Petru Rareș în 1532, au loc lucrări de restaurare întreprinse de Academia R.P.R.

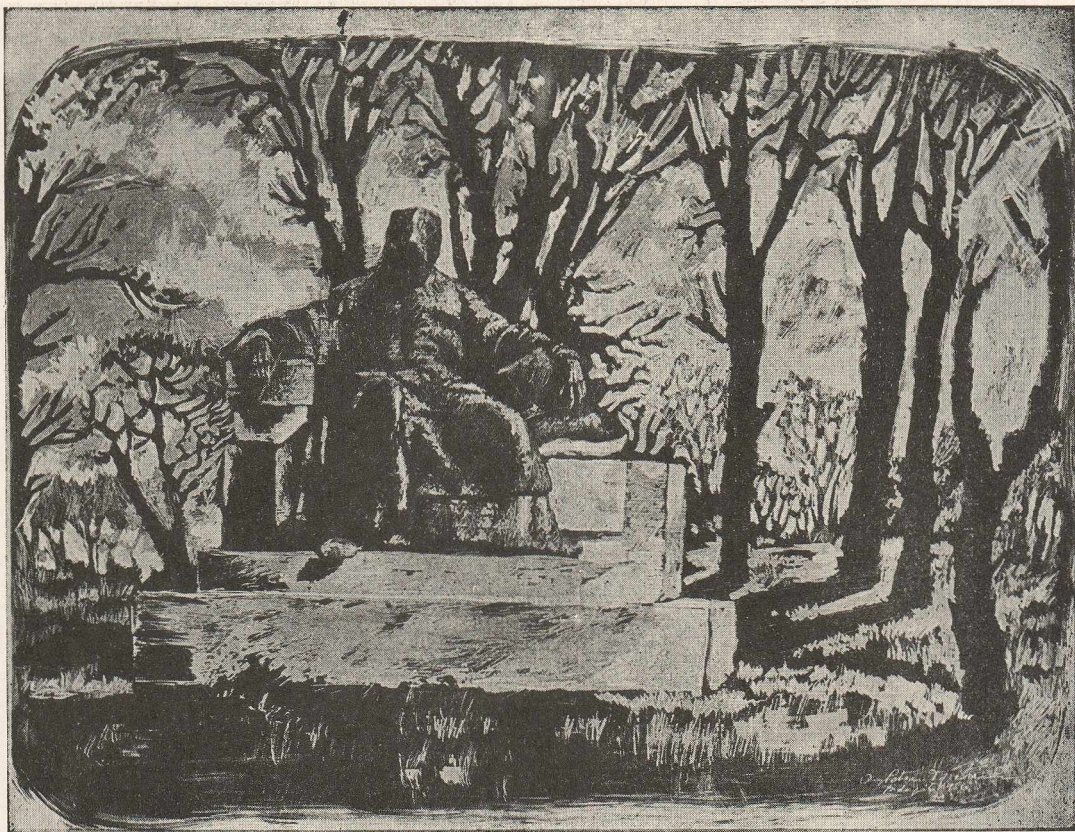
UN AUTOBUS DEOSEBIT

Peste 50.000 de microradiofotografii au fost efectuate în regiunea Ploiești într-un timp scurt, cu ajutorul unui centru mobil de microradiofotografie.

FOTOGRAFII de F. URSEANU, A. PALLY, I. BRAD și I. VERMONT

DIN PLASTICA NOASTRA NOUA

Angi PETRESCU-Tipărescu

Budapesta-„Cronicarul
anonim

Gheorghe NAUM

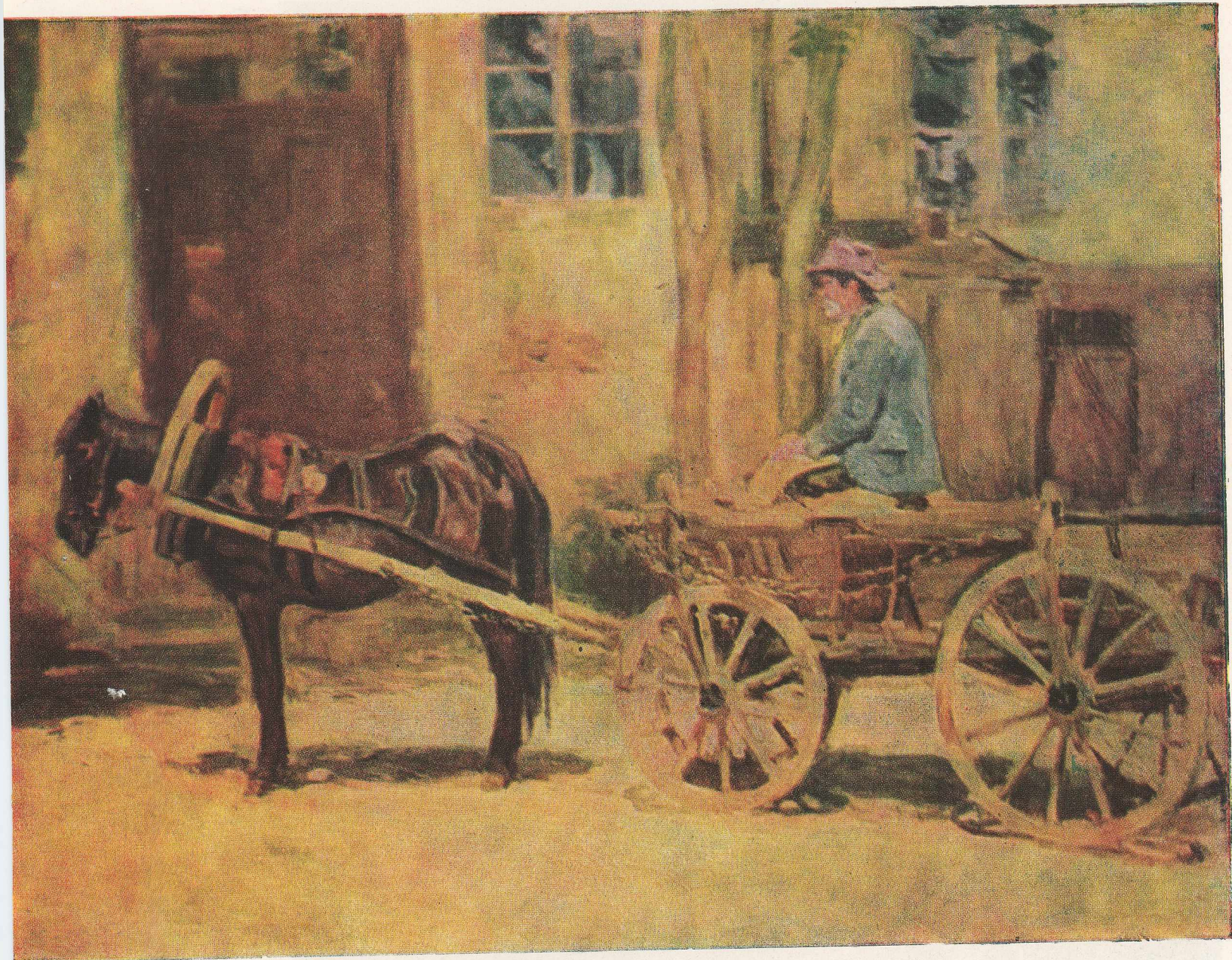
Punct pescăresc

Catul BOGDAN

Portret de copil din Bistra

Jean Al. STERIADI

Căruțașul

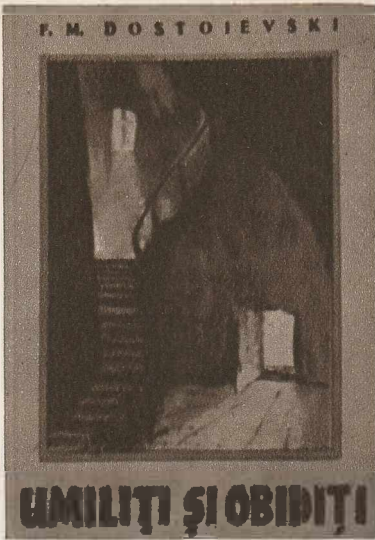

Lidia NANCUINSCHI

1907 (fragment)

UMILIȚI ȘI OBIDIȚI

„UMILIȚI ȘI OBIDIȚI”
de F. M. DOSTOIEVSKI *)

atmosfera sumbră, apăsătoare, tot atât de nepriemitoare ca și peisajul rece și mohorit al Petersburgului țarist, într-o zi ploioasă de toamnă târzie, te

invăluie din primele pagini ale romanului „Umiliți și obidiți”. Și pînă în clipa cînd închizi cartea, și încă și mult timp după aceea, nu poți evada lesne de sub obsesia lumii de suferințe și dureri, pe care condelul neîntrecut al scriitorului a știut s-o facă vie și palpabilă.

În zgomotul străzilor, în pescărușii monoton ai Nevei, în murmurul timid al copilului-cherșetor din colțul străzii ori în oftatul greu al vreunui trecător răsună simfonia tristă, sfîșietoare, a dramelor pe care în fiecare zi le înregistrează, indiferentă, capitala țaristă. Prin fața noastră trece figura halucinantă a bătrînului Smith, urmat de Azorka, cățelușul devotat, unica viețuitoare în care mai putea avea încredere omul acesta înșelat și jignit în cea mai scumpă și sinceră afecțiune: dragostea pentru fiica sa, fugită după un om de nimic. O vedem apoi pe micuța Nelly, copilul epileptic, întruparea însăși a durerii și suferinței, supusă de viață unor încercări mult prea grele pentru frageda-i vîrstă. Și, alături, chipul mamei, moarte de tuberculoză într-un ungher mizer, torturate ca-și lasă copilul în voia soartei. Sau Natașa, părăsită de flustraticul cneaz Alioșa, căruia i-a sacrificat totul: și liniștea părinților, și bunul său nume, și cinstea, și viitorul său. Sau bătrînul Ihmenev, tatăl Natașei, umilit și rînit în sentimentele sale cele mai nobile de prietenie, de încredere, jignit ca tată și ca om, strivit, desființat, redus la sărăcie. Și alături de toți, ca un confident, ca un frate întru durere, gata oricînd să ajute, să aline, să mîngîie, povestitorul, Ioan Petrovici, un tînăr și talentat scriitor pe care talentul nu-l scutește însă de mizerie, de ofiță, de datorii.

Printr-un procedeu care ar amîni jocul a două oglinzi așezate față în față, Dostoevski ne face să simțim și mai puternic durerea umană, strigătul sfîșietor al tuturor acestor umiliți și obidiți. Scriitorul repetă motivul principal într-o intrigă secundară. Decepția pe care o trăiește Natașa, aceeași umilire, aceeași durere, le-a trăit înaintea ei mama micuței Nelly. Și această istorie tristă, reînnoită prin prezența fetei, însoțește, ca un ecou îndepărtat, dar nu mai puțin sfîșietor, drama Natașei. Firele care leagă destinele acestor suflete îndurerate, chinute și, mai ales, nevinovate, duc la același asupritor, care apare în romanul lui Dostoevski ca un adevărat demon, ca un adevărat geniu al pieirii, ca o întrupare a răului. Este cneazul Valkovski.

Galeria celor umiliți și obidiți acuză și demască toate cruzimile și nemerniciile acestui om. Egoist, cinic, carterist, fără scrupule și fără principii, Valkovski nu cunoaște în viață altă lege decît propriul său interes. După un procedeu preferat, Dostoevski își zugrăvește

eroul prin epusele lui însuși, punîndu-l să-și dezvăluie în fața noastră filozofia-l de viață. „Totul pe lume și lumea întreaga sînt create pentru mine... De mult mă simt liber de orice îngrădiri și îndatoriri. Mă simt dator numai atunci cînd socotesc că pot avea vreun folos. Iubește-te pe tine însuși — iată unica regulă pe care o recunosc... Idealuri nu am și nici nu vreau să am...”

În Valkovski se împletește psihologia feudalului, despot atotputernic, asupritor și tiran, cu cea a omului de afaceri capitalist, hrăpăret, necinatit, lipsit de orice conștiință, cînd e vorba de bani. Valkovski nu cruță pe nimeni, sufletul său nu cunoaște nici milă, nici îndurare.

Dostoevski a ridicat în acest roman o problemă socială dintre cele mai ascuțite și mai pline de dramatism și, ca și în romanul său de debut „Oameni sărmani”, s-a afirmat ca un apărător al celor umiliți și obidiți, ca un frate al celor striviți de puternicii vieții. Totuși, protestul împotriva oprîmării, a exploataării celor slabi și săraci de către cei puternici și bogati, protestul împotriva societății capitaliste și a „erorilor” săi lipsiți de scrupule — și în consecință și tema socială ca atare — nu ating în acest roman aceeași vigoare ca în „Oameni sărmani”.

Romanul „Umiliți și obidiți” nu este lipsit de unele contradicții interne, pe care le-a semnalat încă Dobrollubov. Publicat curînd după întoarcerea din ocnă a scriitorului, romanul acesta precede galeria marilor creații ale lui Dostoevski: „Crimă și pedeapsă”, „Idiotul”, „Frații Karamazov”. În el distingem și trăsăturile geniale ce-l vor face pe Dostoevski renumit ca psiholog și realist, dar și răbufniri ale unora din viziunile sale teorii reactionare și, în primul rînd, aceea a cultului suferinței, văzute ca o izbăvire, ca o purificare morală a omului. Și chipul gingaș al lui Nelly, și figura integră, sinceră, iubitoare pînă la uitare de sine, a Natașei sînt parca întunecate de această predică a suferinței cu orice preț. Ca în mai toate creațiile lui Dostoevski, însă, și în romanul „Umiliți și obidiți” sîntem atît de stăpîniți, de coplesiiți de talentul scriitorului, de puterea lui de a evoca a lumii sufletești a omului, de predică lui caldă, pătimășă, pentru cei striviți și asupriți, încît părăsim lectura cărții cutremurați și, împreună cu scriitorul, revolțăm împotriva lumii Valkovskilor din toate timpurile și din toate țările, împotriva nedreptății și oprîmării, pe care le-au generat orînduirile bazate pe exploatare. De aceea putem înțelege foarte bine ce l-a determinat pe Oscar Wilde, într-o recenzie la acest roman, să vorbească despre coloritul lui „elen” și să spună: „Oricît de obișnuită, de banală, ne-ar apărea atmosfera în care se desfășoară acțiunea, eroina, Natașa, este aldoma unei jertfe nobile a tragediei grecești...”

Tatiana NICOLESCU

CU ZIMBETUL PE BUZE

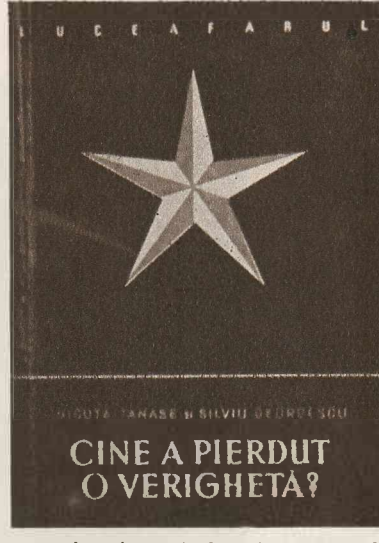

olumașul „Cine a pierdut o verighetă?”, recent apărut în colecția „Lucașărul”, e o culegere de schițe aparținînd lui Nicuță Tănase și Silviu Georgescu doi

scriitori care în ultimii ani s-au afirmat ca abili minutori ai satirei și umorului. Schițele cuprinse în această culegere nu sînt, în cea mai mare parte a lor, inedite; le-am citit la timpul lor, răzlețite prin diferitele publicații. Adunarea lor la un loc nu este însă cîtuși de puțin nepotrivită, dat fiind, mai ales, necesitatea de a se aminti scriitorilor noștri un adevăr de mult repetat: forța „genului scurt”.

Intr-adevăr, aci avem de-a face cu „genul scurt” în tot ce are el caracteristic. Nu e vorba numai de dimensiunile schițelor (într-un volumaș de format mic sînt cuprinse 15 schițe, dintre care 5 aparțin lui Nicuță Tănase, 9 lui Silviu Georgescu și una ambilor autori), ci mai ales de conținutul lor. Iată tematica acestor schițe: corupția și afacerismul unor elemente cu responsabilități mai mici sau mai mari în aparatul economic local („La nuntă”, „Dom' Trănel”, „8027 — București-Giurgiu”, „Vîncei”, „Minunea din Suseni...” etc.), familiada („E revoltătorii”, „Pe piață”), birocratia („La noia la Birgău”, „1-0”), oportunistul („Cu Marincea... e ceva!”) ca și alte probleme de etică, cum ar fi anumite manifestări întîlnite prin stațiunile de odihnă („Cine a pierdut o verighetă?”)

sau spiritul „bulevardist”, încurajat prin lipsa de preocupări a unor părinți pentru educația copiilor lor („Johnny”). Toate aceste năravuri, moștenite de la societatea burgheză, constituie ținte ale tirului sustinut al ironiei și criticii autorilor. Schițele folosesc întreaga gamă de nuanțe ale satirei, de la ironia ușoară, persiflarea, pînă la demascarea mușcătoare. În general, au un ritm viu și deznodămîntul neașteptat cade în unele rapid, ca un cutit de ghilotină („Cine a pierdut o verighetă?”, „Cu Marincea... e ceva!”). Trebuie însă să arătăm că, în acest sens, schițele sînt inegale. Unele din ele suferă de păcatul pe care l-am putea denumi al „transparentei”. Ușor, cu mult prea ușor, ghiocești, dacă nu chiar

de la bun început, în orice caz mult prea devreme, ce se va întimpla, care va fi deznodămîntul. Schițele „La nuntă”, „E revoltătorii”, „Minunea din Suseni” sau „Cum a reușit un porc să dea curent electric” suferă în mai mare măsură de această scădere.

Dar nu toate schițele din volum merg pe satiră. Unele din ele sînt schițe în care zimbetul îți vine pe buze nu ca un rezultat al satirizării ci ceva învechit, ci ca urmare a unor situații veșele, în care buna dispoziție îți este provocată de elementul pozitiv ce triumfă. Mă refer la schițele „Meci” și „Horă la Rîndunele”. Aceste schițe, și în special cea din urmă, vin parca să pîdeze pentru teza atît de mult dezbătută a „umorului pozitiv” (căruia i-aș spune mai curînd „genul vesel”). În fine, mai există în volum și o lucrare de altă factură. E vorba de povestirea „Fata”, care, pornind de la un moment dramatic din trecutul de lupte și suferințe al oamenilor muncii, ajunge la o rezolvare fericită în zilele noastre. Povestirea este, desigur, emoționantă. Dar, mi se pare, nu-și găsește locul în această culegere, care în rest e formată numai din schițe satirice și umoristice.

V. SAVIN

CONSEMĂRI LITERARE

„D ragoste și ură”, volumul de versuri al lui Al. Andrițoiu, credem că va stîrni interes în rîndurile cititorilor. Ceea ce te impresionează de la primele versuri ale volumului — ca o tonalitate generală a poeziei lui Andrițoiu — este sentimentul intens și nobil al mîndriei sale de participant cu trup și suflet la opera construirii socialismului. În poezii cum sînt „Judecătă”, „Arbore genealogic”, „Ultimul credincios” sau „Comunism”, emiția poetului se comunică în toată amploarea ei, aducînd o mărturie pătimășă a participării lui întîme la eforturile clasei muncitoare. În „Grădini suspendate” poetul se simte înălțat, îmbogățit sufletește, știindu-se părtaș la marile cuceriri ale omului din zilele noastre: „Fălos că sînt contemporan și eu/cu Prometeu secolului meu”. Interesant este mai ales faptul că lirica cetățenească a poetului își găsește în cele mai multe din versurile cuprinse în volum o expresie personală, în care predomină elemente descriptive ale naturii. În „Montana”, „Cîntec despre tată”, „Funicularul” sau „Serală” idealul de viață, poziția etică și politică a autorului se exteriorizează în imagini pline de sensibilitate și de firesc, similare celor din poezia care evocă meștegurile natale sau ani de basm al copilăriei petrecute la țară. Bogat și divers, universal poetic al lui Al. Andrițoiu se profilează mai nuanțat în acest ultim volum al său.

În „Jurnalul Aurorei Serafim”, Sidonia Drăgusanu a realizat o formulă originală de analiză a unor momente cruciale din viața unei femei contemporane. Înșelată în dragostea ei, încercînd să-și găsească un rost, o împăcare, devotîndu-se cu paunle copiilor pe care îi îngrijește la cămin — Aurora Serafim trăiește în zilele noastre procesul unei adevărate rededeptări morale. Gingășia și delicatetea lăuntrică a eroinei sînt surprinse de autoare la fel de plastic ca și fermitatea, setea puternică a personajului de a cuceri o dragoste fericită, de a-și făuri un cămin mult dorit. Notățile subtile ale prozatoarei reușesc să creioneze cu limpezime înaintea noastră figura acestei tinere femei care, în ciuda durerilor și a ofenselor trecutului, a găsit, în prietenia și căldura cu care au înconjurat-o tovarășii ei de muncă, puterea necesară pentru a-și reface viața. Cartea Sidoniei Drăgusanu îi captivează pe cititor prin ineditul temei, ca și prin sinceritatea și naturalitatea povestirii.

...Sentimente ale contemporanilor noștri, momente din lupta lor de ieri și de astăzi pentru aflarea unei vieți mai bune — iată ceea ce-i preocupă pe autorii acestor volume de proză și versuri, apărute recent în vitrinele librărilor noastre.

Miron DRAGU

FOTOGHICITOARE

Ce-o fi vrut fotoreporterul nostru să înfățișeze în această imagine ?

Foto: Aurel MIHAILOPOL
(Răspunsul la pag. 21)

*) Editura Cartea Rusă 1957

UN TREN STRĂBATE NOAPTEA

„Atențiune, atențiune! Trenul accelerat numărul... cu direcția Ploești-Vest, Cîmpina, Sinaia... pleacă peste cinci minute de la linia a șasea...”

Sa înnoptat de mult, dar aici, în Gara de Nord, nimic nu indică vreo pregătire pentru odihnă. Același neconcentrit freamăt, același neastîmpăr, același zgomot confuz...

La capătul celor nouă vagoane, o locomotivă, disciplinat oprită în fața semaforului roșu, pufăie tihnit, ca și cum nu despre ea a vestit crainica stației că va porni în cinci minute pentru o lungă călătorie în noapte. În compartimentele vagoanelor, ultimii călători își așază bagajele în plasă, se instalează pe canapele, își consultă ceasornicele și așteaptă... Așteaptă ca trenul să pornească, și — mai ales — să ajungă cu bine la destinație.

Într-o cușetă a vagonului de dormit, doi micuți voiajori zîmbesc fericiți mămişii care — întocmai ca acasă — le urează noapte bună (foto 1). În curînd vor adormi tustrei, legănați de neobișnuitul dormitor pe roți...

„...pleacă peste cinci minute de la linia șasea” se aude a doua oară glasul crainicei, dominînd murmurul surd al peroanelor. Peste cinci minute trenul va fi înghițit de întunericul nopții. Va străbate sute de kilometri, va trece peste poduri și viaducte, va opri în gări sau la semnale, își va spori sau încetini viteza, va aștepta sau va fi așteptat de alte trenuri. Totul este socotit în minute și secunde, totul este minuțios prevăzut, calculat, organizat.

Pentru o clipă mecanicul a părăsit cabina locomotivei. Iată-l, împreună cu șeful trenului, în biroul de mișcare (foto 2), potrivindu-și ceasornicele după cel „oficial” al impiegatului. Timpul este stăpînul neînduplecat al ceferiștilor.

Implacabilă, s-a împlinit și soarta celor cinci minute. Revenit pe locomotivă, mecanicul primește autorizația de parcurs (foto 3), din mîna impiegatului de serviciu. După o clipă, aceeași mîna ridică energic un felinar (foto 4). În biroul de mișcare, impiegata de serviciu anunță plecarea (foto 5); o scurtă răsucire de manivelă și... s-a dus cu pufăitul tihnit al locomotivei. Impetuoasă, zvîcnind nervos, ea pornește să-și îndeplinească misiunea, cu oarbă supunere față de zeul timp. Zgomotul trepidant al roților se pierde treptat în beznă, dar pe un ecran luminos (foto 6) acarul (foto 7) „vede” trenul ce abia a pornit, urmîndu-și preciz parcursul.

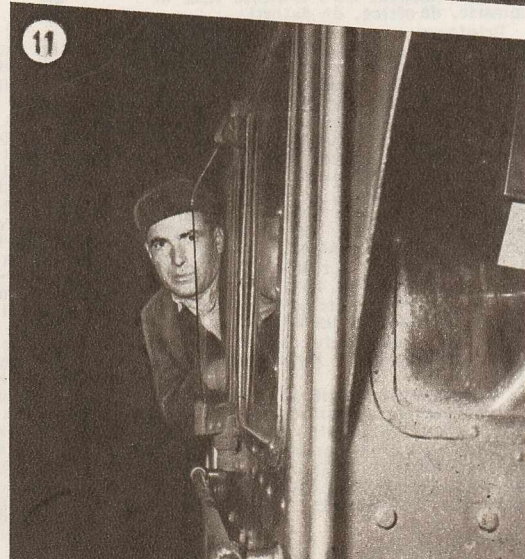
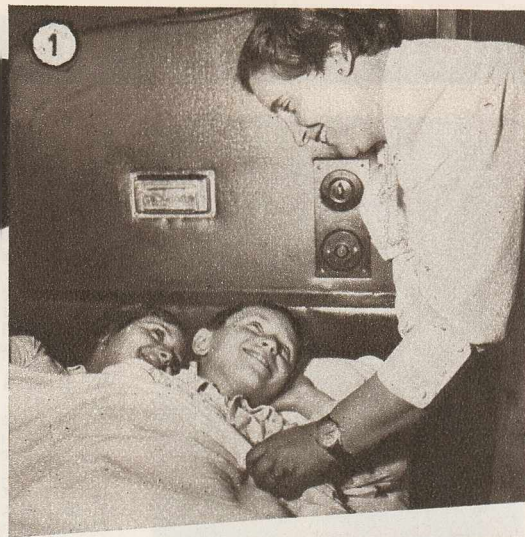
„Cale liberă” cere și obține impiegata de serviciu (foto 8) pentru trenul ce va trece vijelios prin stațiile în care nu oprește...

...Rînd pe rînd s-au stins luminile din vagoane. Au adormit călătorii. Cine știe ce visează în clipa cînd sînt brusc treziți de niște ciocănituri... A, nu-i nimic! Revizorul de vagoane din stația X se asigură că totul este în regulă, că trenul își poate urma netulburat calea (foto 9). Și în timp ce revizorul ascultă atent rezonanța oțelului sub ciocănituri, cantonierul cercetează în sectorul său șinele peste care va trece în goană acceleratul de noapte (foto 10).

Neclintit la fereastra marchizei, veghează mecanicul (foto 11). Veghează o dată cu el șeful stației, impiegatul, revizorul, acarul, telegrafistul, telefonistul, cantonierul... Călătorule, îți poți continua somnul în liniște. Vei ajunge la timp și cu bine la destinație...

Fotoreportaj de A. LOVINESCU

Text de E. DASCĂLU

**TE VĂD!..
TE VĂD!..**

Foto: S. STEINER

„Locuri rezervate pentru bătrini, femei gravide, persoane cu copii în brațe...” etc.

„Pentru astăzi nu mai sînt bilete”. De sub mîină, însă... se mai găsesc.

Ce s-ar întîmpla dacă și motocicliștii, șoferii sau camionagiii ar urma exemplul tînarului din fotografia noastră II..

„UNII”

Dacă în dicționare sau gramatici întâlnim explicația că „unii” înseamnă pronume nehotărît sau numeral nehotărît, după întrebuintare, la unele ședințe, sau în unele articole unii înseamnă termen hotărît.

Părinții lipsiți de cunoștințe pedagogice au inventat de-a lungul seacurilor un cuvînt bun de sperietoare pentru copii: „bau-bau”. Bau-bau e de fapt ceva ca totul nedefinit între inorog și hipocampoelantocamelos, un monstru fără contururi, cețos, care ciupește copiii și are picioarele reci cînd li se strecoară sub plapumă. Bau-bau vine și te ia dacă mînînci prea multă dulceașă sau îți rupi pantalonășul de catifea.

Există și un alt bau-bau. Se rostеше nu în grai părintesc, ci fulgerător și cu degetul ridicat la fel ca în statuia unui fost ministru de la domeni. În articole la gazeta de perete, de pildă, se subliniază cu cerneală violetă. Mai există la noi „unii”... cred „unii”, „unii”... „unii” tovarăși nu și-au îndeplinit sarcinile de plan... există lipsuri la „unii”...

E un cuvînt de mare ocară acest „unii”. Cel insultat s-ar putea supăra și atunci am putea auzi un asemenea dialog:

— Tu ești „unii”...
— Ba tu ești! Am priceput eu că de tine era vorba!

„Unii” răsună atunci parcă desenat cu litere de foc, ca acel „mane — tekel — fares” biblic.

„Unii” n-are cap, n-are profil, n-are fizionomie, dar în tot cazul, e ceva rău, un personaj dăunător. „Unii” poate fi de orice sex, e deci plurigen și e declanșat de fraza: „Dați cazuri concrete”. Atunci „unii” apare repede. „Unii” are și consoartă... „unele”. De pildă, se spune sau scrie: „unele” tovarășe mai au obiceiul să împletească diverse pulovere în timpul orelor de serviciu. „Unii” și „unele” au funcții precise, absolut critice. Se referă numai la aspecte negative. Dispar imediat, cînd e cazul de relatat succese remarcabile sau realizări. Atunci lista de nume e bogat garnisită, mai ales cu șefi, căci folosirea lui „unii” într-un asemenea caz ar provoca furtuni teribile.

„Unii” e în fond o atitudine de mare curaj, îmi argumenta un iubitor de aforisme. Numind concret, poți să-ți faci inamici limitați ca număr: Popescu, Ionescu etc. Spunînd „unii”, iriți roiuri de muște care zboară de pe zeci și sute de căciuli ai căror posesori, socotindu-se ei cei vizați, lesne îți devin inamici.

Cu „unii” înainte, poți întreprinde orice. E un fel de „Sesam, deschide-te”. Poți

spune, de pildă: „unii” nu și-au făcut suficient autocritica; sau: „unii” nu sînt suficient de combativi. Se știu ei acei „unii” și să se cutremure! După ce se văd sau se aud citați cu adjectivul de „unii”, respectivii la început sînt neliniștiți, apoi, desigur, se vor strădui să se îndrepte, pentru a ieși din categoria incriminată. Dar nu pot fi trecuți ca o avansare la categoria „alții”, pentru că și „alții” e Caribda, dacă „unii” osocotim drept Scilla... Și acesta e un termen oprobriu.

— Sînt „unii” tovarăși care... în timp ce „alții”...

Deci e rău să fi și „unii”, și „alții”!

Da, „unii” e într-un fel o armură a „curajului” îmbrăcată de cavalerul pornit în turnir, chiar dacă victima sucombă anonimă, fără pană și blazon.

Ne-am obișnuit mult cu acest cuvînt. Nerostirea lui la o ședință, necitarea lui într-un articol produce neliniște. Îl presimți, îl aștepti și..., în sfîrșit, iată-l, e aici, prietenul nostru „unii”. Răsuflă ușurat, și problema e acum... clară.

P.S. Am scris aceste rînduri, pentru că obiceiul unor astfel de cuvîntări sau articole îl mai au... „unii”.

AI, POPOVICI

Una din marile surprize rezervate oaspeților festivalului: noaptea, pe apele Vltavei, una din orchestrele participante a interpretat un concert simfonic.

S-au întâlnit la PRAGA...

Fotografiile din pagina de față, trimise de fotoreporterul nostru praguez Miroslav Peterka, aduc un „ecou” în imagini al tradiționalei întâlniri internaționale muzicale cunoscute, în răstimpul celor 11 ani de când ființează, sub numele de „Primăvara la Praga”. Se pare că de-a lungul celor trei săptămâni, cât a durat festivalul, praguezii și oaspeții lor s-au aflat în mare încurcătură, neștiind la care din concertele celor zece orchestre, dirijate de douăzeci și unu de dirijori, la care din recitalurile celor 56 de soliști, sau la care din concertele celor unsprezece ansambluri corale și opt formații de muzică de cameră să participe mai întâi. Praga, poetica Pragă bătrână, cu cupolele-i aurite, a întrunit în acele zile celebri muzicieni din diferite țări ale lumii, care, cu toată diversitatea orientărilor lor artistice, au conchis că idealurile de artă care-i unesc sînt mai viguroase decît deosebirile de concepții politico-filozofice. Este interesant de remarcat că festivalul praguez al anului 1957, spre deosebire de cele anterioare, a fost dominat de muzica veacului nostru — lucrările lui Prokofiev, Honegger, Berg, Martinu, Janacek, Șostakovici, Stravinski și mulți alții fiind în centrul atenției critice a compozitorilor și muzicologilor prezenți, cu toții în mod sincer preocupați de a contribui la clarificarea căilor pe care se dezvoltă muzica europeană contemporană.

Din amplul fotoreportaj primit de la Praga am reținut imaginile alăturate, înfățișînd cîteva din figurile cele mai reprezentative ale artei componistice și interpretative mondiale, care

s-au întâlnit în zilele festivalului în „orașul de aur”.

1) Il recunoașteți? După ce a interpretat concertul pentru vioară de Șostakovici, ieșirea din culise l-a fost pur și simplu baricadată de admiratori. Jovial și prietenos ca întotdeauna, David Oistrach „s-a predat” în mîinile celor ce-i solicitau autografe.

2) Violoncelistul american Janos Starker, considerat unul dintre cei mai buni celiști din lume și care a interpretat la festival concertul

de Dvorak, este un vechi cunoscut al țării noastre: în anii de după război, el a locuit șase luni în România.

3) De data aceasta, prezentările nu mai sînt utile: iată-l pe talentatul nostru dirijor și compozitor Constantin Silvestri, semnînd autografe solicitatorilor.

4) Renumitul dirijor sovietic Evgheni Mravinsky, a cărui artă de o mare sobrietate și concentrare dramatică a impresionat mai ales în Simfonia IV de Ciaikovski. Fotograful l-a sur-

pfins tocmai într-un moment al interpretării acestei lucrări.

5) Cunoscutul dirijor al Filarmonicii cehe, Karel Ancel (dreapta), felicitându-l pe dirijorul german Franz Konwitschny, după succesul repurtat.

6) In catedrala Sf. Guy, iubitorii de muzică au putut asculta cantata „Sf. Venceslas“ a compozitorului Foerster.

Din ciclul CARNET de RĂZBOI

de George LESNEA

Concentrat în 1941, am fost purtat oni întregi pe drumul unui război nedrept și urit de poporul nostru. O, ce îngrozitoare dramă, ce zile și luni amare, chinuitoare, au trăit atunci oamenii trimiși să lupte în numele unor „ideaturi” cîrpite din nimicuri, minciuni și demență!

Îmi aminteam din Esenin: „Străjuia albastra mea Rusie, Plopul vechi...”
La umbra plopilor aceștia, baionetele războiului au săpat adînc în mine amintiri tragice despre oameni, despre oamenii împinși cu sila în bătălii pe care conștiința lor le refuza. Încă atunci, sau mai tîrziu, multe din aceste amintiri s-au așternut în versuri. Încredîtez acum ceva din ele tiparului, drept mărturie împotriva războiului, închinîndu-le oamenilor de pretutindeni care-și dăruiesc forțele cauzei păcii.

CÎNTEC DE LEAGĂN

Pe front e-o făcere de schit la vecernie,
Răcoarea și noaptea se lasă, se lasă...
Prin găuri, în grîul ce foșnete cerne,
Soldații visează porumbul de-acasă.

E un murmur de greieri din vremuri uitate,
Se vede departe un sat care arde.
Zac morții, zac morții, un miros răzbate,
Gem lînced rîniții purtați pe brancarde.

Deodată un cîntec, un cîntec deodată,
Și căștile-ascultă, ascultă ce spune...
Duios dintr-o casă de schije mușcată,
Un cîntec de leagăn a prins să răsune.

Prin inimi un zîmbet, un zumzet, un treagăn,
O undă de faină de suflute-i suptă:
Ce caută oare un cîntec de leagăn,
Un cîntec de leagăn pe cîmpul de luptă?

Răsună, răsună cu tot adevărul,
Alunecă gingaș, plutind peste moarte,
Și grîul, ah, grîul e-ntocmai ca pîrul,
Ca pîrul copiilor care-s departe.

Soldații ascultă, visînd în neștire,
Visînd în neștire cu-n dor care sfarmă,
Și plini de mîhnire, și plini de mîhnire,
Obrajii se culcă pe paturi de armă!

— 1943 —

MARȘ PRIN GLOD

Frig și ploaie, glod și vînt,
Iad de mlaștini pe pămînt.

Pașii-s mîzgă, drumul ghiol,
Iar piciorul de nămol.

Pînă-n gît stă-n glod un fanc,
Milul mușcă de bocanc.

Sparte, ude, foi de cort,
Lîngă-un viu pășește-un mort.

Glod pe arme, glod pe căști,
Glod în sînge, glod pe măști.

Glod pe cer și glod pe jos,
Pînă-n suflet glod cleios.

Recl mocirle de blestem:
Cade cîte unul ghem.

Recl șuroale de prăpăd:
Trec cellalți, n-aud, nu văd.

Trec prin glod, în ud prohod,
Triști infanteriști de glod.

Un grup de cercetători de la I.C.A.R. lucrînd la o hartă privind zonarea

Din 1939 treburile m-au purtat prin părțile Slatinei. Am colindat atunci multe sate. Ceea ce mi-a atras îndeosebi luarea aminte era faptul că peste tot vedeam aproape numai grîu și porumb; rar dacă înfilneam un lan de floarea-soarelui sau de dughie.

În vara anului trecut am poposit din nou pe acele meleaguri. E adevărat, tot grîul și porumbul ocupau suprafețele cele mai întinse, căci doar sînt la ele acasă, dar tot mai des vedeam lanuri de floarea-soarelui, sfeclă de zahăr, grădini de legume și culturi de nutreț. Totuși, și de data aceasta, lucerna, borceagul etc. se lăsau mai greu la vedere. Nu prea au oamenii din partea locului obiceiul de a cultiva nutrețuri; nutrețurile de bază au rămas paiele de grîu și cocenii de porumb.

Într-una din zile, în peregrinările mele, am cunoscut un bătrîn, pe moș Gheorghe Oană, cu care am stat mai amănunțit de vorbă despre treburile cîmpului.

— Este adevărat — mi-a spus el la un moment dat — că am mai deprins unele lucruri bune în anii din urmă. Dar știți? Noi tot pe grîu și porumb am rămas. Dacă așa am apucat!...

Pe bună dreptate spunea moșul că oamenii au mai deprins „unele lucruri bune” în ce privește culturile. În grija de a făuri o viață tot mai bună oamenilor muncii, statul a înființat o fabrică nouă de zahăr

Prin hibridarea porumbului, adică prin încrucișarea rațională a diferitelor soiuri și lînit între ele, producția poate crește pînă la 50%. În anii ce vin se va extinde folosirea semînelor hibride asigurîndu-se astfel realizarea și chiar depășirea producției globale prevăzute pentru cel de-al doilea cincinal

lîngă Craiova, pentru care trebuia asigurată materia primă în apropiere; s-au extins culturile de floarea-soarelui și grădinile de legume, s-a încurajat creșterea animalelor, acordîndu-se prețuri bune la contractări de animale și multe altele. A fost deci nevoie ca, pe lîngă grîu și porumb — culturi căror suprafață a rămas și va trebui să rămîna și pe viitor cea mai întinsă — să se introducă într-o oarecare măsură și alte culturi, necesare unei bune aprovizionări a oamenilor muncii cu produse agro-alimentare și a industriei cu materii prime.

Dar, în ciuda acestor rînduiri noi și bune, unele lucruri au rămas totuși — așa cum a arătat și moșul — moștenite din vremurile trecute, cînd agricultura era supusă intereselor moșierilor și capitaliștilor. Pînă nu de mult nu se realizase încă la noi o stabilire, pe baze științifice, a producțiilor necesare și, ca urmare, a întinderilor pe care trebuie să le ocupe culturile agricole, adică a structurii culturilor din fiecare regiune, raion și comună. De asemenea, nu se stabilise întinderea pe care trebuie să o ocupe via, livezile, grădinile de legume etc. și nici numărul de animale necesar pe regiuni și alte unități teritoriale. În economia noastră planificată, această situație constituia un mare neajuns și o greutate în mărirea producției agricole. Să dau un exemplu: cu numai 1,2% culturi furajere din terenul arabil, cifră înregistrată în 1956 în comuna Pleșoi, raionul Slatina, nu se poate realiza acea creștere a producției animale, care ar reveni comunei respective, din sarcina generală prevăzută în cel de-al doilea plan cincinal.

Lipsurile acestea vor fi înlăturate în cea mai mare parte prin transpunerea în practică a lucrării întocmite nu demult de Institutul

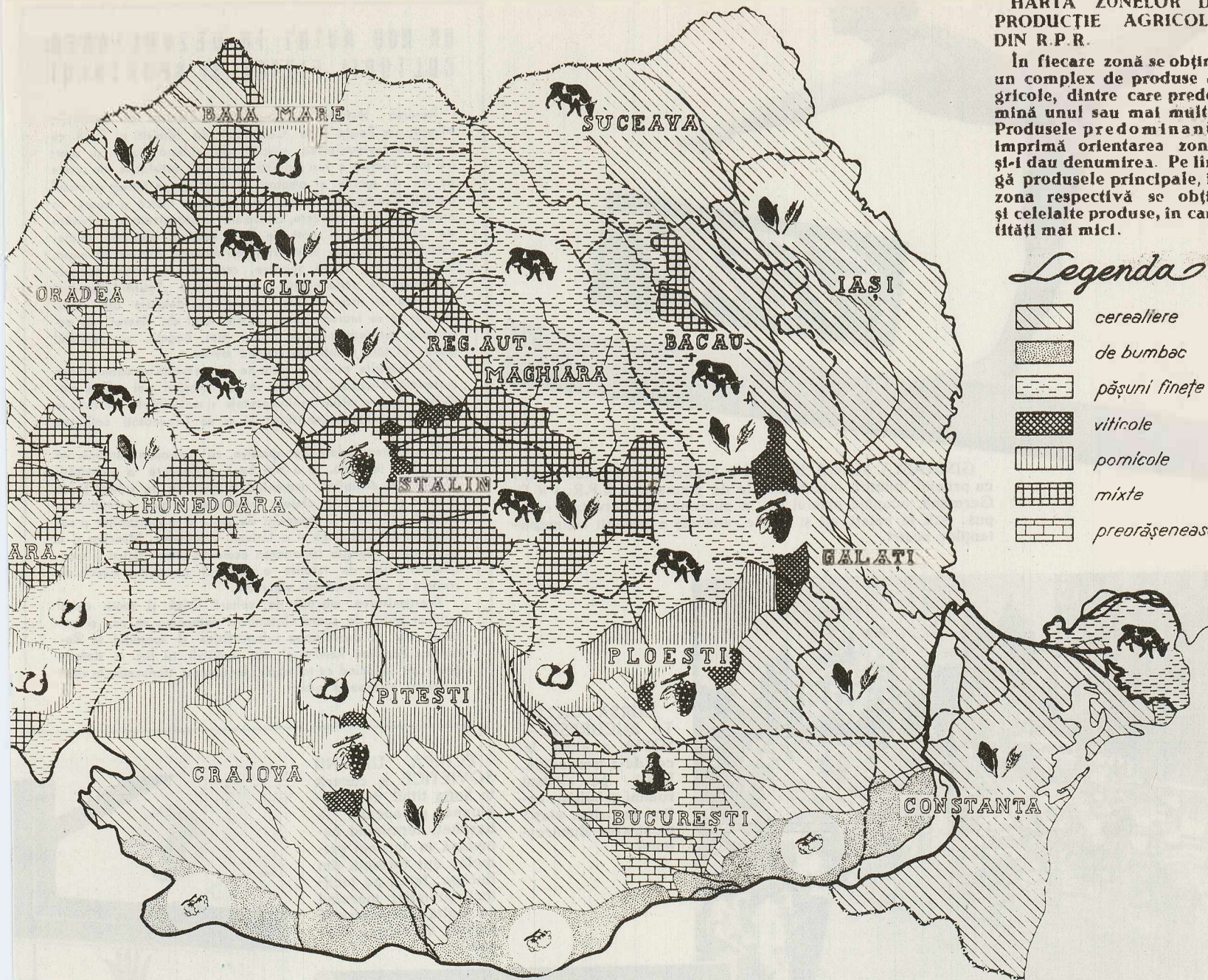
Pentru

HARTA ZONELOR DE PRODUCȚIE AGRICOLĂ DIN R.P.R.

În fiecare zonă se obține un complex de produse agricole, dintre care predomină unul sau mai multe. Produsele predominante imprimă orientarea zonei și-i dau denumirea. Pe lângă produsele principale, în zona respectivă se obțin și celelalte produse, în cantități mai mici.

Legenda

- cerealiere
- de bumbac
- pășuni finețe
- viticole
- pomicole
- mixte
- preorășenească

de Cercetări Agronomice — zonarea producției agricole. Studiul zonării producției agricole a fost indicat de Congresul al II-lea al P.M.R., ca una din măsurile necesare pentru buna organizare a agriculturii. El a pornit de la cunoașterea nevoilor întregii economii naționale și a posibilităților respective de realizare. Zonarea producției agricole constă din stabilirea unor zone pe teritoriul țării, după cum se vede pe hartă, și din stabilirea în cuprinsul acestora a structurii ramurilor și culturilor, adică a întinderilor ce trebuie să le ocupe fiecare cultură agricolă, via, livada, numărul de animale pe specii etc.

De asemenea, pentru fiecare zonă în parte, se recomandă măsurile agrozootehnice ce trebuie aplicate pentru a se asigura producția totală necesară economiei naționale. La executarea lucrării s-a

ținut seama de condițiile naturale (sol, precipitații, temperatură etc.) și de cele social-economice (forța de muncă, apropierea de centrele de desfacere, căile de comunicație, nevoia de consum local, gradul de socializare etc.). Toate acestea au fost privite apoi prin prisma producției necesare economiei naționale și a situației actuale privind structura culturilor din fiecare zonă de producție.

Prin punerea în aplicare a recomandărilor cuprinse în zonarea producției agricole se vor înlătura multe din neajunsurile moștenite de la vechile regimuri. Așa, de pildă, viile și pomii se vor extinde pe terenurile proprii lor, în regiunea de deal în primul rând, înlocuind culturile ce dau azi acolo producții mici. În zona pomicolă și aceea a pășunilor și fînștelor se vor reduce diferite culturi ce dau

producții mici și se vor extinde suprafețele ocupate de cartofi, deoarece s-a constatat că în aceste părți cartoful dă producții mari, până la 10.000-12.000 kg la hectar.

Aprovizionarea centrelor populate se va asigura în bune condiții, deoarece s-a prevăzut ca în zonele din imediata apropiere a acestora să se extindă culturile alimentare, să crească numărul vacilor cu lapte, al păsărilor etc. De asemenea, acele produse agricole cu volum sau greutate mare, ce constituie materie primă pentru industrie, ca sfecla de zahăr, inul și cînepa de fuior etc., au fost prevăzute să fie cultivate în apropierea fabricilor, pentru evitarea transporturilor pe distanțe mari etc.

Ridicarea nivelului de trai al oamenilor muncii nu se poate realiza decât prin sporirea neconținută a producției agricole. Aceasta va fi

în mare măsură asigurată de zonarea producției agricole, printr-o structură mai rațională a culturilor în zonele în care acestea dau producții mai mari, dar mai ales prin introducerea unei agrotehnici îmbunătățite. Așa, bunăoară, în zonele de producție ale regiunii Pitești, să zicem, în urma zonării, valoarea producției probabile obținute din terenul arabil în 1960, față de situația actuală luată egală cu 100, va fi: zona cerealiară 190%; zona viticolă 147%; viti-pomicolă 150%; zona pomicolă 186%; zona pășuni și fînșete 234%; zona preorășenească 185%.

Cifrele acestea arată din plin, potrivit calculului științific realizat, rezultatele pe care le va aduce zonarea în îndeplinirea sarcinilor trasate de partid cu privire la creșterea neîntreruptă a producției noastre agricole.

Ing. agr. V. V. POPOVICI

belsugul de miine

GIMNASTA SONIA IOVAN a repurtat un frumos succes cu prilejul întâlnirii internaționale de gimnastică R.P.R. - R.D. Germană, ocupînd primul loc în clasamentul individual compus. Atît la băieți, cît și la fete, victoria a revenit reprezentanților noștri

CURSA CICLISTĂ BUCUREȘTI - SOFIA a ajuns la cea de-a treia ediție. Iată-i pe cicliștii romîni și bulgari rulinîd în prima etapă pe străzile Bucureștilui.

UN NOU AVÎNT ÎN DEZVOLTAREA CULTURII FIZICE ȘI SPORTULUI

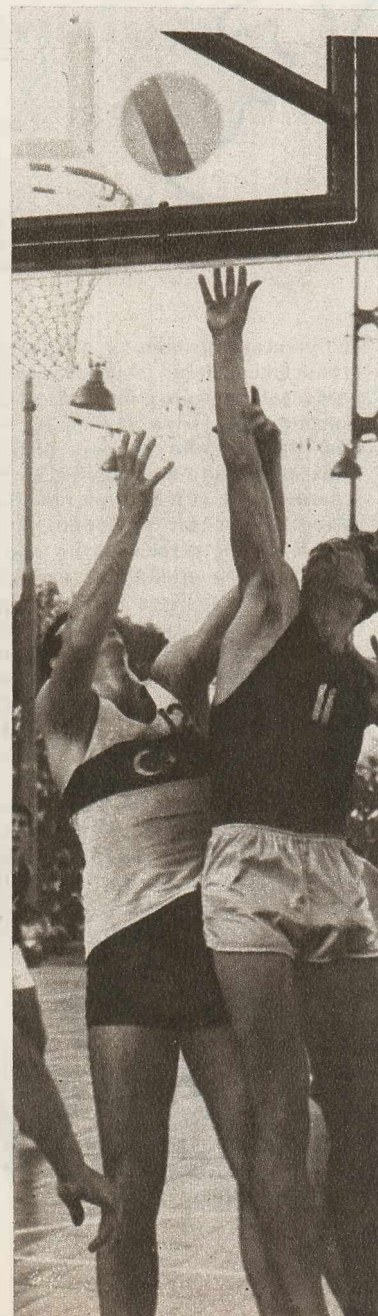
Recenta Hotărîre a Comitetului Central al Partidului Muncitoresc Român și a Consiliului de Miniștri al R.P.R. cu privire la reorganizarea mișcării de cultură fizică și sport din țara noastră a fost primită cu o vie satisfacție de sutele de mii de sportivi și amatori de sport de pe întreg cuprinsul patriei. Constituirea Uniunii de Cultură Fizică și Sport, ca organ unic de conducere, îndrumare și organizare a activității de cultură fizică și sport din R. P. Romîna, întărirea rolului colectivelor sportive în dezvoltarea mișcării sportive de masă, înființarea de cluburi sportive, care să se ocupe exclusiv de sportul de performanță, și a asociației „Turismul Popular” — toate vor face ca spre porțile larg deschise ale stadioanelor să se îndrepte mase și mai largi de tineret, ca activitatea competițională să fie și mai bogată, ca prestigiul sportiv al țării noastre să crească mereu.

Prin măsurile care s-au luat se va dezvolta neconținut baza materială a mișcării sportive, se vor construi noi săli și stadioane, se vor leftini echipamentele și materialele sportive, se va spori neconținut cantitatea și se va îmbunătăți calitatea acestora.

Constituirea federațiilor sportive, ca persoane juridice, va duce, fără îndoială, la o mai bună organizare a activității din fiecare disciplină, angrenînd în mișcarea de cultură fizică și sport un larg activ obștesc. Interesarea și mai puternică în această activitate a organelor de stat, a organizațiilor și comitetelor de partid, ca și a Uniunii Tineretului Muncitor și a sindicatelor, sporește importanța acordată culturii fizice și sportului ca mijloc de întărire a sănătății oamenilor muncii, de creșterea a unei generații viguroase.

Reorganizarea mișcării de cultură fizică și sport, avînd sprijinul miilor de cadre obștești, va determina un nou și puternic avînt în dezvoltarea culturii fizice și sportului în Republica Populară Romîna și toți sportivii își fac o datorie patriotică sprijinînd cu tot elanul lor tineresc traducerea în viață a acestor binevenite măsuri.

ECHIPA UNIUNII SOVIETICE a cucerit la Sofia titlul de campioană europeană la baschet, terminînd nevînsă în turneul primelor opt formații din Europa. Iată-i pe jucătorii sovietici marcînd cu multă îndeminare în partida cu echipa Turciei.

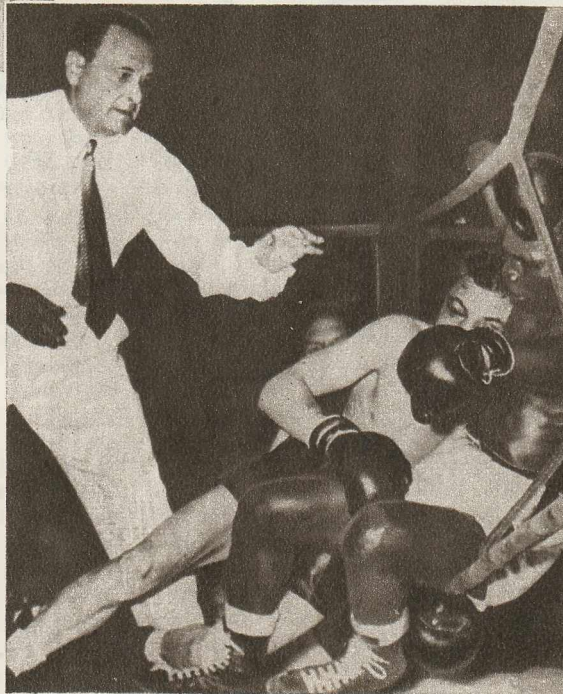

In ofsaid

* Aproape că nu a fost zi în ultima perioadă, în care Bucureștiul să nu găzduiască o întâlnire sportivă internațională. Această bogată activitate competițională merită a fi subliniată. Nu aceleași cuvinte de laudă avem însă pentru organizarea tuturor acestor competiții în capitala țării. Și iată de ce. La fel ca la întâlnirea triumfiulară de atletism, la meciul de gimnastică cu echipele R.D.G. și mai ales la ultimele întâlniri internaționale de tenis de masă numărul spectatorilor a fost foarte mic. S-a ajuns astfel ca în încăpătoarea Sală Floreasca să nu întîlnim în prima zi a întrecerii de gimnastică R.P.R.-R.D.G. decît... 72 de spectatori. Iar la întâlnirea de tenis de masă, și mai puțini.

Întruceît se anunță noi întâlniri internaționale, insistăm din nou ca o parte din ele să fie programate în importantele centre din provincie, unde se vor bucura de o călduroasă primire din partea unui numeros public.

* La fiecare din meciurile de fotbal desfășurate pe Stadionul Republicii și mai ales pe Stadionul 23 August spectatorii sînt nevoiți să asculte, la stațiile respective de radioamplificare, tot ce doriți, înafara amănuntelor care îi interesează în legătură cu respectivele meciuri sau cu alte partide de fotbal ce au loc concomitent. Sînt desigur interesante anunțurile în legătură cu spectacolele Ansamblului de Estradă, cu regulile de circulație etc. etc... Dar ce-ar fi să se transmită și cîteceva în legătură cu sportul?

NOUL CAMPION MONDIAL de box la categoria pană este nigerianul Hogan Bassey, care l-a învins de curînd pe francezul Cherif Hamia în meciul decisiv de la Palatul Sporturilor din Paris. Hamia a fost învins prin abandon în repriza a 10-a. Lupta a fost atît de dîră, încît la jumătatea meciului cei doi pugiliști au căzut în corzi.

Pagină realizată de
Max BANUȘ și Florin ȘERBAN

FILME NOI

RĂSFĂȚATUL ANDRIUȘA AVERIN, ÎN
INTERPRETAREA LUI HARITONOV

Piesa „Într-un ceas bun!” a lui Viktor Rozov e atât de cuceritoare, încât a vrăjit și inima unui veteran al cinematografului sovietic — regizorul Viktor Eismont. Ecranizînd-o, celebrul cineast a ales pentru rolul răsfățatului Andriușa pe Leonid Haritonov, un actor tînăr și foarte talentat, pe care publicul român a avut prilejul să-l admire recent în filmul „Fiul”.

SURPRIZELE CINEMATOGRAFIEI BULGARE

Prietenii bulgari par hotărîți să ne cheme la o întrecere cinematografică dintre cele mai pasionante. După filme istorice impresionante, după altele cu subiecte din actualitate, comedia își exercită magnetul asupra cineaștilor bulgari. Iată acum „Două victorii”: un film vesel, plin de incurcături, confuzii, puțintică satiră și... muzică, muzică, muzică...

MARIA FELIX N-A MURIT...

O veste dure-roasă a mîhnit de curînd pe admiratorii cinematografului mexican: Maria Felix, interpreta de neuit din filmele „Maclovía” și „Rio Escondido”, a murit.

Un artist continuă să trăiască însă prin valoarea operelor sale. De aceea, revăzînd-o peste citeva săptămîni pe Maria Felix în filmul „Camelia”, inspirat din drama eroinei lui

Alexandru Dumas-fiul, „Dama cu camelii”, vom avea sentimentul că marea artistă nu ne-a părăsit pentru totdeauna.

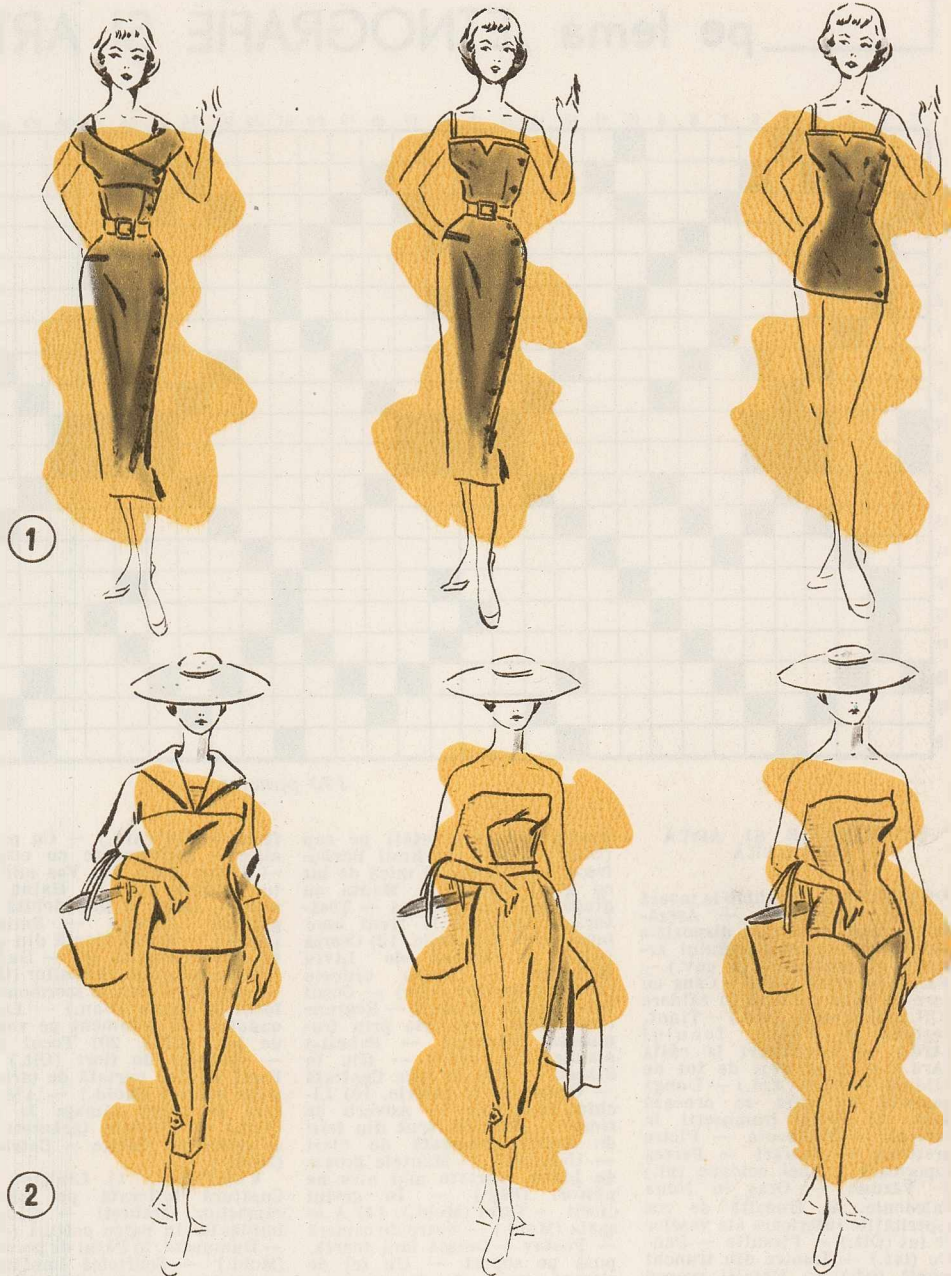
O VECHĂ FORMULĂ VIENEZĂ

Filmul muzical vienez, respectiv comedia muzicală, are un tipar al său, care te face să recunoști de la șapte poște „marca fabricii”. Mai întotdeauna e vorba de o fată tînără, dotată cu o voce de aur și haruri de balerină, care încearcă zadarnic să-și dovedească talentul în fața directorilor de teatru, dar care, atunci cînd totul pare pierdut, izbutește totuși să-și demonstreze aptitudinile, cortina lăsîndu-se de regulă peste sărutul pasionat dintre tînăra stea și regizorul imblînzit!

Nici filmul „Dansez cu tine”, programat pe ecrane în cadrul acestei luni, nu face excepție de la formula stabilită. Cu observația că Hannerl Matz e o actriță tînără și dragălașă, pe care o privești cu simpatie, iar Paul Hörbiger, o revedere plăcută.

M. M. S.

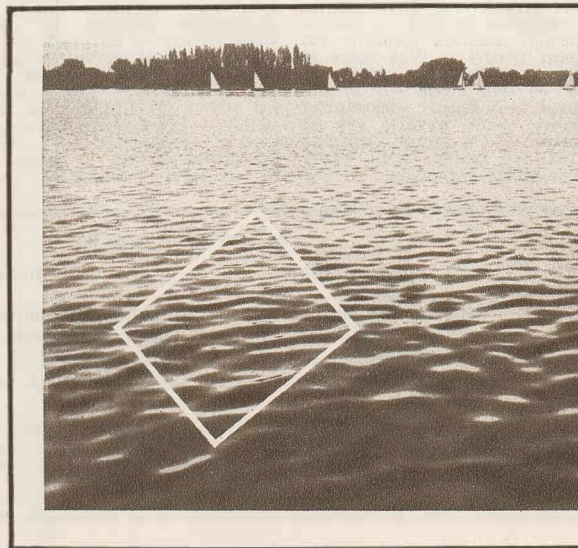
CITEVA SUGESTII PENTRU PLAJE

1. Iată un complet din citeva piese, toate confecționate din același material: peste costumul format dintr-o singură piesă (observați linia modernă: chilotelul e lung și sugerează o fustiță dreaptă), se poate atașa o fustă îngustă — închisă ca și costumul de altfel — cu nasturi într-o parte. Boleroul se atașează corsajului costumului de baie. Ansamblul

poate fi completat cu un cordon alb, tighelit din același material din care e confecționată și garnitura costumului.

2. Peste un costum de baie în dungii, fără bretele, un pantalon trei sferturi și o bluză largă din același material cu pantalonul, e ansamblul cel mai practic pentru mare.

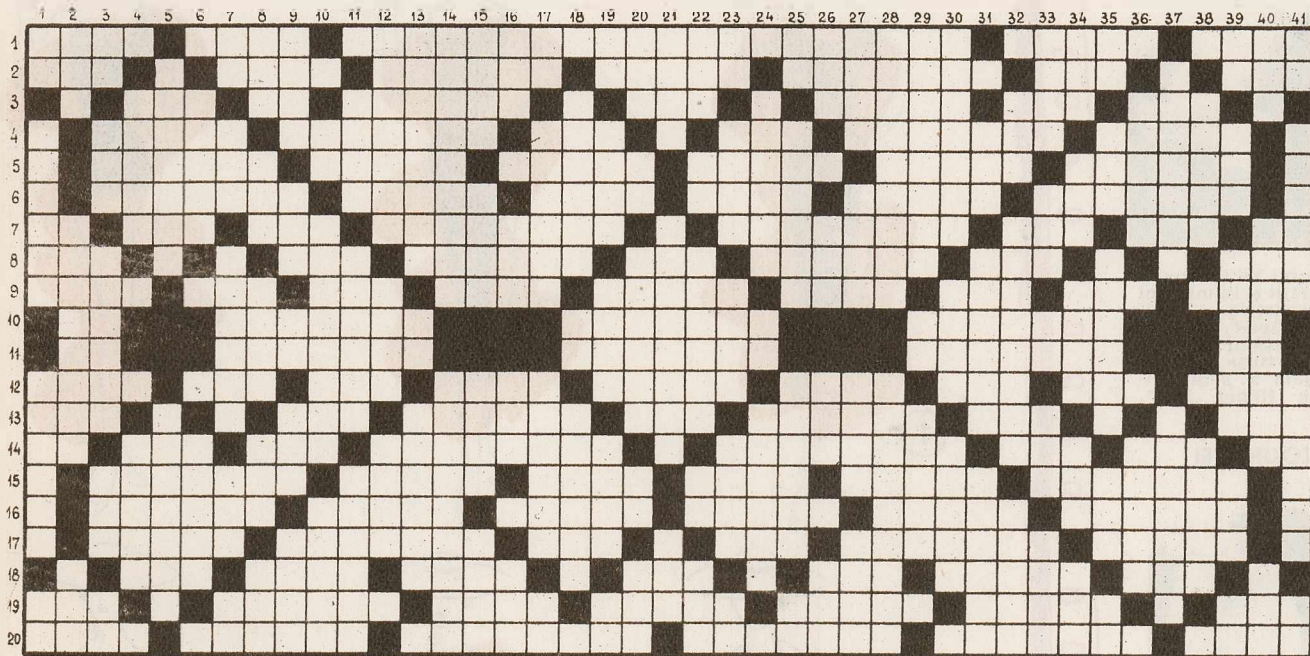
Răspuns la Fotoghicitoare

IATĂ CE!

PENTRU FOTOAMATORI:
Trimiteti pe adresa revistei noastre („Flacăra” București, Piața Școlii nr. 1) propriile dv. încercări de fotoghicitoare. Pe cele mai bune le vom publica.

Concursul de jocuri distractive

pe tema „ETNOGRAFIE ȘI ARTĂ POPULARĂ” (III)

(70 puncte)

ETNOGRAFIE ȘI ARTĂ POPULARĂ

ORIZONTAL: 1) Jghiab la moară — Ciob, hîrb (Ban.) — Așezămint care pune la dispoziția publicului comorile geniului artistic al poporului (4 cuv.) — Furtă de prins pești — Căsușă cu care se pune mălaiul în căldare (Olt.). 2) Scoarță (Ard.) — Ținut, regiune — Vatra focului (Ard.) — Încrêțitură la călărie (Ard.) — A se usca de tot de căldură — Sipot (Ard.) — Dungă colorată cu care se ornează bata. 3) Zeița frumuseții la indienii — Dumneata — Pietre pretioase — Intrări — Partea superioară a unei coloane (pl.) — Văzduh — Oraș în Noua Caledonie. 4) Unealtă de ros asperitățile interioare ale vaselor de lut (Olt.) — Plesnite — Pentru lat. — Luntre din trunchi scobit (od.) — Detalii rococo — Suport de sîrmă ce susține ceapșa (Ard.). 5) Dare pe oi (od.) — Supușă — Părțile de jos ale ilor — Tovarăș — Magistrații romani — Suman scurt pînă la brîu (Mold.). 6) Bucăți înguste de pinză, aplicate jos la mineca ilor (Făg.) — A șterge, a egala cu zero — Bolta cerească — Poet — Pe steagul R.P.R. — Traistă mică cu ornamente, nelipsită bărbaților din Oaș. 7) Insulă lângă Marsilia — Nume feminin — Imperfect (abr.) — Expuserăm — Cartofi (Mold.) — Povară de porumb (Ard.) — A privi pe furiș (Mold.) — Spune! 8) Fir de aur sau argint întrebunțat la cusături — Puscăluță cu libret — Îngelat, ademenit — Volum — Discul superior al roții de olar (pl. Olt.) — Mare, ca rang de boierie (od.) — Ciomag de ciobani (Ard.). 9) Țoi gros și rar — Măsură de suprafață (pl.) — Grătime — Pus în circulație — Salbă — Dialect — Adrian I. Ștefănescu — Ciorap gros de lînă — Haină de lînă miștoasă, caracteristică pentru nuntă (Oaș). 10) Notă muzicală — Copiere — Borcan de lut smălțuit (Mold.) — Colac făcut din cirpe, folosit ca suport

pentru purtat greutăți pe cap (Olt.) — Bir! 11) Emil Bărbulescu — Damigeană mică de lut cu gîtul strîmt — Manta cu glugă din dimie neagră — Tesătură cu găurele la tivul unor marame — Afirmăție. 12) Ceartă (Olt.) — Roman de Liviu Rebreanu — Negru cenușiu (vorbind de lina oilor) — Coșul teascului de struguri — Regiune etnografică, renumită prin frumusețea portului — Fabulist olandez (m. 1660) — Rîu în Siberia — Rîu în Asia Centrală — Ornament la pălărie. 13) Lichid injectabil — Adverb de timp — Bulgăre făcut din felii de argilă preparată de olari — Usturoiat — Mantale groase de blană, purtate mai ales de păstori (Făg.) — În graul ciorii — Terci (Mold.). 14) A se spăla (Mold.) — Soare de cameră — Postav — Ceasă fără toartă, pusă pe suport — Un fel de ciorapi groși de forma unor cizme, purtați mai ales țarna (Ard.) — Lucrezi pămîntul — Navigator portughez — Constantin Nottara. 15) Butoiăș (Mold.) — Mușetel (Ban.) — Specie de grîu — Instrumente muzicale triunghiulare cu coarde — Armătura șelii — Covoare de lînă lucrate de țărânci, cu mult simț artistic. 16) Mingiiaț — Dungă colorată ce încadrează bata (Mold. de nord) — Radă în sud-estul Africii — Bine spălat — Negutător de lînă — Tunica uniformei militare (Mold.). 17) Elegant (Ard.) — Vas mare și adînc pentru adus supra la masă — Din coaja lui se fac curmele — Fusul virtelniței — Credit — A năvăli. 18) Și celelalte — Un fel de cuptoare de lut ars pentru copt pline — Localitate legendară — Nod

făcut la ață (Ard.) — Cu patru cifre — Instrumente cu coarde — Ironii (fig.). 19) Vas mic de lut pentru apă — Haină cu mineci, lungă și împodobită cu gaitane (Mold.) — Smintit (Mold.) — Haină făcută din piei de oaie cu lînă cu tot — Dante-luță pe marginea cămășilor (Oaș) — Lemnul cu care se scormonește focul în cuptor (Ban.) — Lînă ondulată ca ornament pe vasele de lut (Olt.). 20) Tocul ușii — Ghivece de flori (Olt.) — Fustă de lînă purtată de țărânci peste cămașă (Mold.) — Ață cu care se leagă cămașa la gît (Ard.) — Covoare țărânești ce se aștern pe lavite — Cătrînță (Munt.).

VERTICAL: 1) Liniște! — Cusătură înflorată pe umerii cămășilor țărânești — Căciuli îmblănite în patru colțuri (od.) — Dumneata. 2) Pătul de porumb (Mold.) — Scurteică îmblănită cu piele de oaie (Munt.) — Regiune etnografică interesantă din Ardeal. 3) Cană de lut (Ard.) — Sclav — Mîntean (Olt.) — Pod umblător — Capăt de toartă. 4) Părere de rău — Vas de lemn pentru spălat rufe (Mold.). 5) Firele de tort prin care se bate cu suveica — Covor lucrat în casă. 6) Cort la populațiile din nordul Asiei — Blid de lut smălțuit pe dinăuntru. 7) Numele inițial din titulatura Domnilor români — Diminutiv feminin — Deal tînos (Ard.) — Bărbierit — Posesiv. 8) Ținut cu vestite centre ceramice — Prefix — Inatacabil (fig.) — Hrisov — Ritul porcului (Olt.). 9) Lingură de lemn (Olt.) — Întreprinderea de montaje și construcții — Spetează înfășurată cu ițe — Manta de lînă la turci — Impozitul alegă-

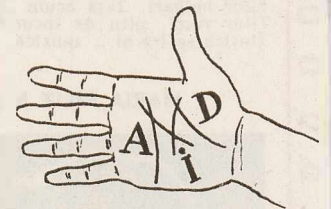
torilor în unele țări capitaliste. 10) Ruteniu — Bucată de pinză cu cusături, purtată de țărânci de la brîu în jos (Mold.) — Pungi de piele (Mold.). 11) Cadru — Amăgitor (Ard.) — Gratie de fier la fereastră (Ard.). 12) Mirtoagă, gloabă — Sul — Mișunat, furnicat. 13) Strună (la cal) — Dînsa — Geamgii. 14) Mici cîntece de nuntă în cinstea tinerilor căsătoriți — Trompetă din lemn și metal (Huned.). 15) Marginea de sus a unei oale (pl.) — Dare (od.) — Oraș în Franța — Un fel de mazăre (Mold.). 16) Ceată de țigani nomazi — Comandanți turci — Cer — Suc de... caș! 17) Dumitru Niculescu — Capac (Mold.) — Stîncă (Ban.) — Conjunctie. 18) Munte în Armenia — George Ionescu — Vas de lut mic și întins. 19) Măsură — Adăpost pentru vite în Bărăgan — Ustensil agricol — La nas (pl.) — Cete! 20) Flori cusute în lînă șerpuitoare pe li (sing.) — Emil Gavrilăscu — Căpăstră — Comparativ — Șarpe. 21) Pentru copt piine — Fir de mătase folosit la li — Varietate de soc. 22) Armăsari — Fluviu în Siberia — Volan la rochie — Pește subțire și lung — Pachet de bumbac (Olt.). 23) Deasupra — Crustacee de mare — Pictor flamand (m. 1482) — Corpul cămășii țărânești — Prefix asociativ. 24) Azotat — Posesiv — Șură. 25) Post scriptum — Cioareci (sing.) — Scul de tort (Mold.) — Centimetru. 26) Oraș în R.S.F.S.R. — Oază în Sahara — Localitate în Nigeria — Diminutiv feminin. 27) Partea inferioară a piciorului de animal — A suga — Interjecție (Mold.) — Bucate, hrană. 28) Podoabe de aramă — Lingură mare pen-

tru făină (Vrancea). 29) Lucruri de mină (horbote etc.) — Odinioară — Pun mărgelile pe ață. 30) Violciune — Piatra de pe capitelul unei coloane — Ion, în familie. 31) Acela — Fotă largă, încrêțită ca o fustă (Olt.) — Arie. 32) Campioni — Pinză lucrată la război — Ornamente pe li. 33) Stîncă — Boccea mare de purtat pe umeri — Prefix negativ — Prăjit — Moral. 34) Unealtă de rotar — Stradă (abr.) — A înălbi pinza (Ard.) — Întreprinderea de colectare a metalelor — Oraș în Macedonia. 35) Comună în Sălaj — Masa mișcătoare a joagărului — Serveste la depănarea scuturilor de pe virtelniță — Verbul gîinilor — Ler! 36) A sufla puternic pe nas (Mold.) — Cană mare de lut (Ban.). 37) Pieptar din piele de oaie (Mold.) — Ulciică de lut cu toartă pentru apă. 38) Saicfmi (Ban.) — Lopățele de curățat piugul de pămînt. 39) Arșic — Diminutiv feminin — Un fel de ulcior ce se astupă cu dop — Epocă — Interjecție. 40) Ață — Ștergar de bumbac pentru pus pe cap (Mold. de nord) — Unitate etnografică autohtonă. 41) Lucrez pămîntul — Schelet de sîrmă înfășurat cu pinză, peste care se pune broboada (Mold. de nord) — Fir de bumbac cu care se cos înfloriturile pe li, ștergare etc. — Răutăcioasă (Mold.).

MONOVERB CU INTARS

XXXXOXX

2 puncte

METAGRAMĂ
(3 puncte)

Cu „B” e doar o trăsucică,
Cu „C” abia o bucățică,
Cu „D” zidarul netezește,
Cu „F” biciușcă ce plesnește,
Cu „H” o plantă-alimentară,
Cu „T” un fluier de la țară.

TRIVERB
(5-2-3)
2 puncte

MAI
D

META TEZE

(2 puncte)

Oaie cu lînă fină,
Doar o virgulă de-i tai,
Stă mai bine pe mașină
Și prăjește tot ce-i dai.

(2 puncte)

O oprire-i prima oară,
Apoi un baston-cuțit
Mai virtos și, în sfîrșit,
Vase de mulș vaci la țară.

CRİPTOGRAFIE
(8-2-6-2-8)
3 puncte

KKCIRⁿ PPPP E

REDACȚIA: BUCUREȘTI Căsuța Poștală 7
PIAȚA ȘCINTEII Tel. 7.60.10 Int. 1744

ABONAMENTE:

la toate oficiile poștale din țară și la factorii poștali și difuzorii voluntari din întreprinderi și instituții.

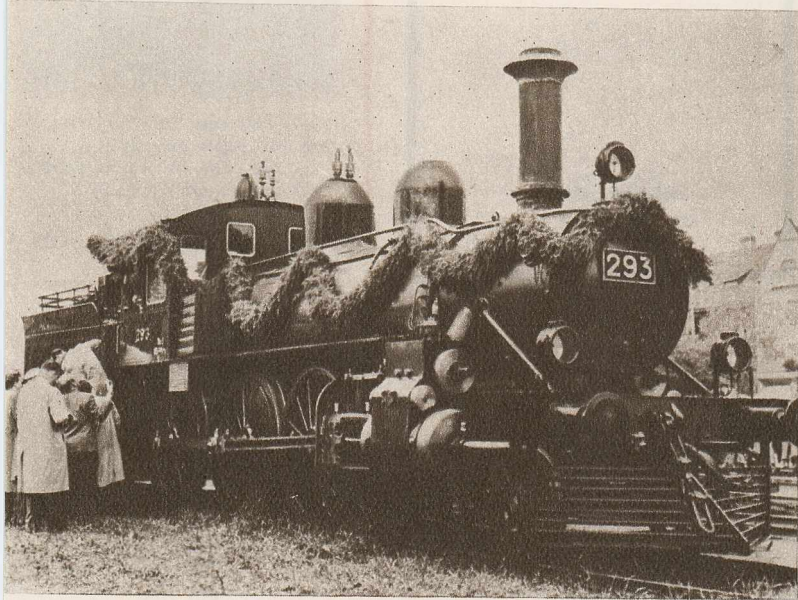
PREȚUL
ABONAMENTELOR

3 luni : 18 lei
6 luni : 36 lei
un an : 72 lei

PUBLICITATEA: Telefon 7.60.10 Interior 1786. Manuscrisele nepublicate nu se înapoiază. Tipărită la Combinatul Poligrafic Casa Șcintei I. V. Stalinⁿ.

BON DE PARTICIPARE Nⁿ
la concursul de jocuri - Nⁿ

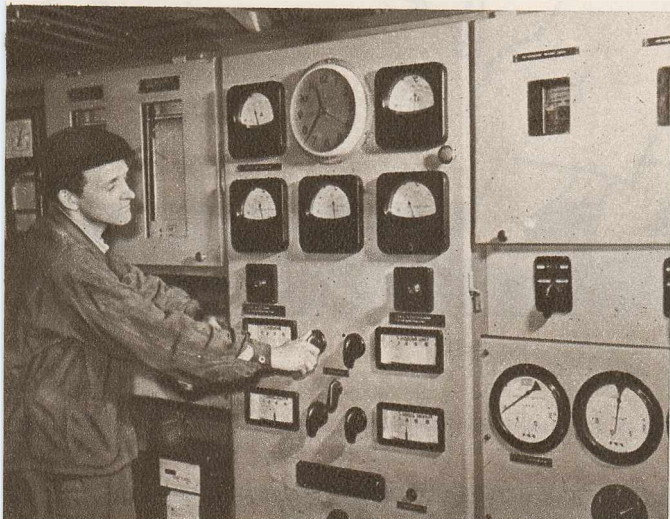
ÎN JURUL GLOBULUI

LOCOMOTIVA FINLANDEZĂ 293. Cu prilejul recente vizite a lui N. A. Bulganin și N. S. Hrușciov în Finlanda, guvernul finlandez a oferit guvernului U.R.S.S. un dar de preț: istorica locomotivă nr. 293 cu care în august 1917 feroviarul finlandez l-au transportat pe V. I. Lenin în Finlanda, plecând de la Razliv, unde se adăpostise în adâncă ilegalitate. Cu aceeași locomotivă, în octombrie 1917, Lenin a venit la Petrograd preluând nemijlocit conducerea insurjecției armate.

EVADAT DIN IADUL LISINMANIST. Ofițerul sud-coreean Kim Ciul-jun, urmînd exemplul altor camarazi de-ai săi, a evadat din tabăra războinicilor sud-coreeni, cerînd azil în R.P.D. Coreeană.

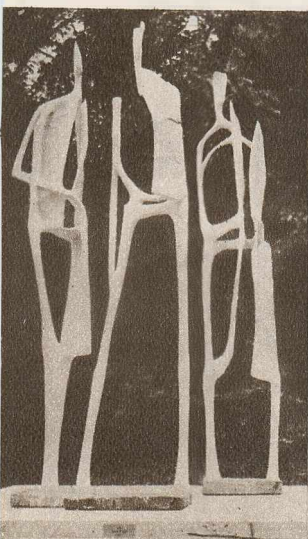

ELECTROCENTRALĂ PE ȘINE. Uzinele Tatra Kolin din R. Cehoslovacă fabrică o centrală electrică instalată într-un tren — „Energotrenul B1” — compusă din 15 vagoane. Centrala poate aproviziona cu curent electric un oraș cu 10.000 locuitori și cu o mică industrie. În fotografie: tabloul de comandă de la care se dirijează întreaga funcționare a energotrenului.

O ANUMITĂ OPTICĂ... Cu prilejul paradei modei care a avut loc la Hamilton House Picadilly (Londra) au fost prezentate și acești ochelari.

1) În formă de lună în creștere, denumiți „Diavolii roșii”.
2) Cu lentile de cristal albastre, cu gena.
Într-adevăr o modă cu ochi și cu sprâncane...

PRIETENIE... Această maimuță, ce aparține unui fermier din Sussex (Anglia), pare a se înțelege foarte bine cu vițelul care-și vede liniștit de păscut...

ARTĂ... Pus în fața acestor imagini dintr-o expoziție de sculptură din Londra, un spectator, James Smith, de profesie zoolog, a declarat că ele înfățișează fosilele unor animale. Domnul Austin Wright a declarat însă că e vorba de o „lucrare plastică intitulată „Trio”.

Cel care a ghicit este Austin Wright, deoarece chiar el este autorul și e normal să știe ce a „creat”...

GONG!

PUBLICUL APLAUDĂ...

● deschiderea unui nou teatru în R.S.S. Moldovenească, în orașul Bălți. Colectivul noului instituții artistice și-a început activitatea prezentînd cu un binemeritat succes comedia „Chirița la Iași” de V. Alecsandri.

● frumoasa inițiativă a citorva dintre elevii regretatului actor și regizor francez Louis Jouvet, de a păstra cu fidelitate indicațiile de regie ale maestrului (de la a cărui moarte au trecut cinci ani), în reînscenarea comediei mollierești „Școala femeilor”. În rolurile principale apar Michel Etcheverry, care a izbutit să fie un foarte bun Arnolphe, fără să facă o imitație servilă după creația de neuitat a dascălului, și o tinăra revelație: eleva de conservator Anna Tonietti, în Agnes.

● în trei orașe ale Bulgariei, măiestria dramaturgului nostru Mihail Sebastian, a cărui „Stea fără nume” a fost montată în ultima vreme la Sofia, Plovdiv și Vidin, întrunind unanimitate sufragiile spectatorilor. Piesa a prilejuit vii discuții în presă, judecîndu-se comparativ realizările celor trei colective și se pare că laurii i-a obținut regizoarea L. Pencheva, care a condus echipa de actori din Plovdiv, avînd în frunte pe M. Jordanova în rolul „necunoscutei” și pe At. Lillanov în cel al profesorului Mirou.

● ansamblul artistic al teatrului din Riazan, care repetă o piesă nouă a scriitorilor Maximovici și Ciuvakin, inspirată din viața poetului Serghei Esenin. Piesa, intitulată „Cîntecul necîntat”, va fi prezentată de acest colectiv în premieră pe întreaga Uniune, prilejuind astfel înțlia întruchipare scenică a figurii marelui poet.

PUBLICUL CRITICĂ...

● spectacolul teatrului parizian „La Huchette”, alcătuit din două piese de Eugen Ionesco, „Tabloul” și „Jacques sau Supunerea”, lucrări lipsite de orice logică dramatică, demonstrații ale unei formule antirealiste și anti-teatrale, proprii autorului.

● concepția regizorului german Piscator, care a montat la Mannheim drama lui Miller „Vrăjitoarele din Salem” într-un stil expresionist, alterînd structura dramatică și semnificațiile piesei.

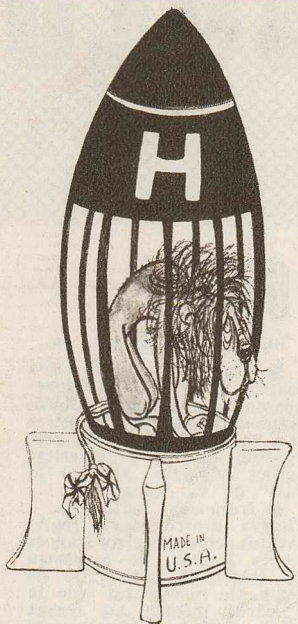
● inspirația nefericită a oficialităților argentinienne, care au deschis noul Teatru Național din Buenos-Aires cu „Monstrul citadelei” de Barbieri, o alegorie existențialistă, un imn închinat ireponsabilității.

● reprezentarea noului piese a lui Robert Collon, „Războiul lui Sucre”, pe o scenă pariziană. Autorul a transformat un moment din istoria luptei pentru independența țărilor din America de Sud într-un pretext de vodevil și operetă, montarea lui Yves Allegret accentuînd cu precădere această latură.

● concepția ultimei piese a lui Alejandro Casona, „A treia vorbă”, care se joacă în Argentina și care nu are nimic din largul suflet umanist al pieselor anterioare, ca „Natașa noastră” sau „Copacii mor în picioare”

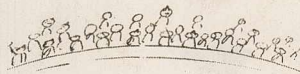
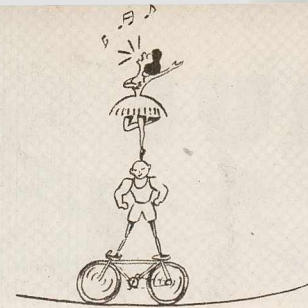
GONG!

UMOR

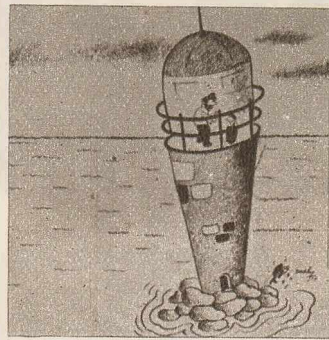
Noua locuință

Desen de V. VASILIU

— Ce fals cîntă!...

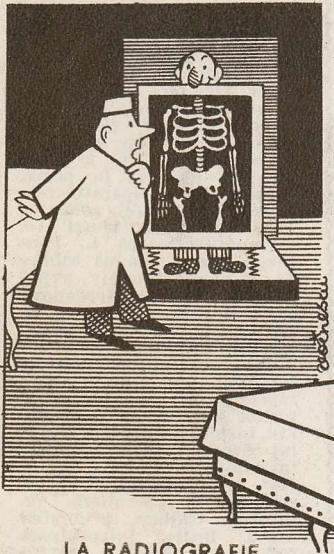
Desen de B. RODNA

— Tăticule, îmi dai voie să mă joc puțin pe jos?

— Da, dar să nu te depărtezi prea mult de casă...

Desen de Al. DARLY

LĂ RADIOGRAFIE

Medicul: Dumneata bei?
Paientul: Dacă faceți cinste...

Desen de George VOINESCU

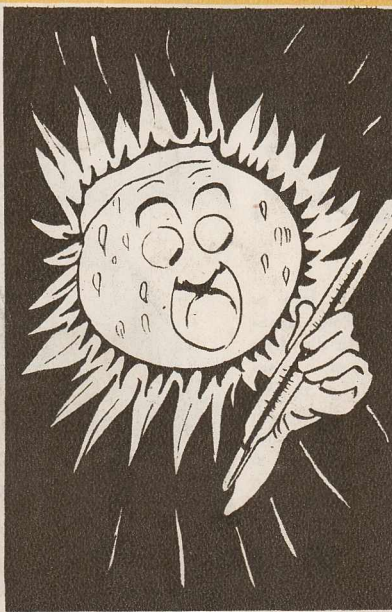

Luigi

Doctorul: — Din ce cauză cereți punerea sub interdicție?
Globul: — Din cauza Idellor! Are puține, dar... fixe!

Desen de Luigi LUIGI

Luigi

Fără cuvînt

Desen de Luigi LUIGI